

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग (खुद्द) ची अद्यावत
नागरिकांची सनद प्रसिध्द करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग,

शासन निर्णय, क्रमांक :आस्थाप्र-२०२६/प्र.क्र.१४/१५३४१६९/आस्थापना-१,
नविन प्रशासकीय भवन, ३ रा मजला, हुतात्मा राजगुरु चौक, मादामा कामा मार्ग,
मंत्रालयासमोर, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक:- १२ फेब्रुवारी, २०२६

- वाचा :- १. महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना
होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५
२. शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध नियम, २०१३, कद.१४.११.२०१३
३. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.नासद-१५१६/प्र.क्र.६६/१८-अ,
दि.२८.१२.२०१६
४. शासन निर्णय, समक्रमांक, दि.३० जानेवारी, २०२६

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना
होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ मधील कलम ८(१)(२) मधील तरतुदीनुसार प्रत्येक विभाग व
त्यांच्या अधिनस्त कार्यालयांनी नागरीकांची सनद प्रसिध्द करणे आवश्यक आहे. उपरोक्त विभागाच्या
संदर्भिय क्र.४ येथील दि.३० जानेवारी, २०२६ अन्वये इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग (खुद्द) ची
नागरिकांची सनद प्रसिध्द करण्यात आली आहे. आता, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग (खुद्द) ची
अद्यावत नागरीकांची सनद प्रसिध्द करण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना
होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ मधील कलम ८ (१) (२) मधील तरतुदीनुसार इतर मागास
बहुजन कल्याण विभाग (खुद्द) ची अद्यावत नागरिकांची सनद प्रसिध्द करण्याची बाब विचाराधीन सनद
<http://obcbahujankalyan.maharashtra.gov.in> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा सांकेतांक २०२६०२१२१८४५२६०६३४ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(श्रुती तोरस्कर)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २) मा.उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ३) मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/विरोधी पक्ष नेते (विधानसभा) यांचे सचिव
- ४) मा.सभापती/उप सभापती/विरोधी पक्ष नेते (विधान परिषद) यांचे सचिव
- ५) मा. मंत्री (इ.मा.ब.क.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) निवड नस्ती (आस्थापना-१).

विभागाचे नाव : इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

नागरिकांची सनद - २०२६

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	बाब
१	प्रस्तावना
२	इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाची विषयसूची
३	इतर मागास बहुजन कल्याण विभागात राबविण्यात येणाऱ्या योजना
४	योजनानिहाय नागरीकांची सनद (जोडपत्र-१)
५	योजनानिहाय नागरीकांची सनद (जोडपत्र-२)

प्रस्तावना

महाराष्ट्र राज्यातील इतर मागासवर्ग, विमुक्त जाती भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्ग यांच्या आर्थिक, सामाजिक व शैक्षणिक विकासासाठी असलेल्या विविध योजनांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी होण्यासाठी दिनांक ९ मार्च, २०१७ रोजीच्या अधिसूचनेच्ये इतर मागास बहुजन कल्याण या स्वतंत्र विभागाची निर्मिती महाराष्ट्र शासनाद्वारे करण्यात आलेली आहे.

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्य पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ कलम ८ मधील तरतुदीनुसार इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग सदर नागरीकांची सनद प्रसिद्ध करीत आहे. या विभागाशी संबंधीत असलेल्य सेवा तत्परतेने, सौजन्यपूर्वक व सन्मानपूर्वक नागरीकांना उपलब्ध करून देण्यासाठी हा विभाग बांधील राहील.

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाची रचना :- मा. मंत्री (इतर मागास बहुजन कल्याण) हे विभागाचे प्रभारी मंत्री असुन त्यांच्या अधिपत्याखाली सचिव यांच्या नियंत्रणाखालील एकून २१ कार्यासनामध्ये विषयाची विभागणी करण्यात आलेली आहे.

कार्यपुर्तीचे वेळापत्रक :- इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत पुरविण्यात येणाऱ्या सेवांच्या कार्यपुर्तीचे वेळापत्रक सादर करण्यात आले आहे.

महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनिय आणि शासकीय कर्तव्य पार पाडतांना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम, २००५ मधील प्रकरण ३ च्या कलम ११ मध्ये नमूद केलेल्या न्यायप्रविष्ट बाबी, लोक आयुक्त किंवा उपलोक आयुक्त आणि अन्य घटनात्मक संस्था, आयोग, न्यायिक बाबी, केंद्र किंवा अन्य राज्य शासनांच्या संबंधातील प्रकरणे, विधी विधानांशी संबंधित बाबी, मंत्रिमंडळास सादर होणाऱ्या मुख्य धोरणात्मक बाबी इत्यादींना कार्यपुर्तीच्या वेळापत्रकातील स्तंभ क्र. ३ येथील वेळापत्रकातून सूट राहील.

नियम / शासन निर्णय :- इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाशी संबंधित नियम अथवा महत्वाचे शासन www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत.

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाच्या नियंत्रणाखाली असलेल्या पुढील कार्यालयांमार्फत विभागाचे कामकाज करण्यात येते :-

१. इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे,
२. महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ (मर्यादित), मुंबई
३. वसंतराव नाईक विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विकास महामंडळ (मर्यातदित), मुंबई
४. महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती), नागपूर
५. महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती व प्रशिक्षण प्रबोधिनी (अमृत), मुंबई
६. महाराष्ट्र राज्य मागासवर्ग आयोग, पुणे.

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाची विषयसूची

अ. क्र.	कार्यासन	ई-मेल आयडी	विषय
१	आस्था-१	estb1-obbwd@mah.gov.in	इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग (खुद) च्या आस्थापनाविषयक सर्व बाबी, विभागातील (खुद) कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण, विभागातील (खुद) कर्मचाऱ्यांसाठी घर बांधणी व इतर अग्रिमे इत्यादी, विभागाची (खुद) नागरिकांची सनद
२	आस्था-२	estb2-obbwd@mah.gov.in	क्षेत्रीय कार्यालयाच्या आस्थापनाविषयक बाबी, महाराष्ट्र राज्य मागासवर्ग आयोगाच्या आस्थापनाविषयक बाबी, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे
३	नोंदणी शाखा	reg-obbwd@mah.gov.in	विभागातील टपाल/नस्ती यांची आवक/जावक, विभाग (खुद) यांच्याकरीता लेखनसाहित्य खरेदी, विभागाकडील वाहने, विभागातील वर्ग-४ कर्मचाऱ्यांचे कामकाज वाटप व संनियंत्रण, विभागासाठी कार्यालयीन जागेची व्यवस्था, विभागासाठी दुरध्वनीची व्यवस्था.
४	समन्वय	cord-obbwd@mah.gov.in	विधानमंडळ कामकाज विषयक बाबी, विभागातील एकापेक्षा जास्त कार्यासनाशी संबंधीत बाबींवर समन्वय साधून कार्यवाही करावयाच्या बाबी (उदा.ई-समिक्षा, माहिती अधिकारासह विविध स्तरावर अहवाल पाठविणे, लोकसेवा हक्क अधिनियम, विशेष कार्य कक्षाकडील संदर्भाचे समन्वय, केंद्र शासनाच्या निती आयोगाशी संबंधीत बाबी, इ.
५	अर्थसंकल्प	budget-obbwd@mah.gov.in	अर्थसंकल्प व लेखापरिक्षा विषयक सर्व बाबी
६	वि.जा.भ.ज.-१	vjnt1-obbwd@mah.gov.in	लातूर आश्रमशाळा- लातूर प्रादेशिक विभागातील आश्रमशाळा विषयक सर्व बाबी, विजाभज आश्रमशाळा सहाय्यक अनुदान वेतन व वेतनेतर, विद्यानिकेतन अनुदान, विजाभज आश्रमशाळा व वसतीगृहातील सोईसुविधा वाढविणे
७	वि.जा.भ.ज.-२	vjnt2-obbwd@mah.gov.in	धोरण व छत्रपती संभाजीनगर आश्रमशाळा- छत्रपती संभाजीनगर प्रादेशिक विभागातील आश्रमशाळा विषयक सर्व बाबी, सर्व आश्रमशाळांच्या धोरणात्मक बाबी, विभागाच्या आश्रमशाळांच्या समन्वय विषयक बाबी, जी प्रकरणे प्रादेशिक विभागामध्ये वाटप करता येत नाही अशी सर्व विभागाची एकत्रीत आश्रमशाळांचा समावेश असणारी प्रकरणे, आश्रमशाळेच्या कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधीवरील व्याज, आश्रमशाळांतील कर्मचाऱ्यांच्या वेतनासाठी करटमाइज्ड सेवार्थ प्रणाली राबविणे
८	वि.जा.भ.ज.-३	vjnt3-obbwd@mah.gov.in	पुणे आश्रमशाळा- पुणे प्रादेशिक विभागातील आश्रमशाळा विषयक सर्व बाबी
९	वि.जा.भ.ज.-४	vjnt4-obbwd@mah.gov.in	नाशिक व अमरावती आश्रमशाळा- नाशिक व अमरावती प्रादेशिक विभागातील आश्रमशाळा विषयक सर्व बाबी

अ. क्र.	कार्यासन	ई-मेल आयडी	विषय
१०	वि.जा.भ.ज.-५	vjnt5-obbwd@mah.gov.in	नागपूर व कोकण आश्रमशाळा- नागपूर प्रादेशिक विभागातील आश्रमशाळा विषयक सर्व बाबी. कोकण प्रादेशिक विभागातील आश्रमशाळा विषयक सर्व बाबी.
११	योजना-१	yojna1-obbwd@mah.gov.in	ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले आधार योजना, इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गातील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरीता भाड्याने वसतिगृह योजना
१२	योजना-२	yojna2-obbwd@mah.gov.in	धनगर समाजातील विद्यार्थ्यांना शहरातील इंग्रजी माध्यमांच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण देणे, भटक्या जमाती क मधील धनगर समाजासाठी आवश्यक असलेल्या परंतु अर्थसंकल्पीत निधी उपलब्ध नसलेल्या योजना अर्थसंकल्प (न्युक्लिअस बजेट), वसतिगृह स्वंयम योजना, महसूली विभागांच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी भटक्या जमाती-क (धनगर) प्रवर्गातील मॅट्रीकोत्तर शिक्षण घेणाऱ्या गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांसाठी वसतिगृह निर्माण करणे.
१३	योजना-३	yojna3-obbwd@mah.gov.in	विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग यांचे कल्याण, संगणक वाहन चालन सैन्य व पोलिसभरती पूर्व प्रशिक्षण आणि राज्य केंद्र सरकारच्या स्पर्धा परीक्षा प्रशिक्षण, विमुक्त जाती भटक्या जमाती आणि भूमिहीन कामगांरासाठी वसंतराव नाईक सबलीकरण व स्वापिमान योजना, “कन्यादान” योजनेखाली नवदांपत्यांना अर्थसहाय्य, महात्मा बसवेश्वर सामाजिक समता शिवा पुरस्कार, शाश्वत विकास ध्येय (ध्येय १५- जमीनीवरील सजीव) अंतर्गत वृक्ष लागवड आणि संगोपन (१००% राज्य योजना), धनगर समाजाच्या धर्तीवर “गोवारी” समाजासाठी योजना
१४	योजना-५	yojna5-obbwd@mah.gov.in	तांडा वस्ती सुधार योजना, “मोदी आवास” घरकुल योजना, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती यांच्याकरीता यशवंत चव्हाण मुक्त वसाहत योजना, अहिल्याबाई होळकर धनगर समाजासाठी घरे बांधण्याची योजना
१५	संस्था	sanstha-obbwd@mah.gov.in	महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती), महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती व प्रशिक्षण प्रबोधिनी (अमृत)
१६	महामंडळ	mm-obbwd@mah.gov.in	महाराष्ट्र राज्य इतर मागास वर्ग वित्त व विकास महामंडळाला सहाय्यक अनुदान, वसंतराव नाईक विमुक्त जाती भटक्या जमाती विकास महामंडळ, वसंतराव नाईक विमुक्त जाती भटक्या जमाती विकास महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य इतर मागास वर्ग वित्त व विकास महामंडळाला सहाय्यक अनुदान, वसंतराव नाईक विमुक्त जाती भटक्या जमाती विकास महामंडळास भाग भांडवली अशंदान योजना
१७	मावक	bccell-obbwd@mah.gov.in	महाराष्ट्र राज्य मागासवर्ग आयोगाकडील जातीसंबंधीत सर्व बाबी

अ. क्र.	कार्यासन	ई-मेल आयडी	विषय
१८	संगणक	tech-obbwd@mah.gov.in	विभागातील संगणक विषयक बाबी, ई-गव्हर्नन्स प्रकल्पाची अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने प्रकल्प अंमलबजावणी समितीच्या बैठकांचे समन्वय (विभागाच्या ई-गव्हर्नन्स लेखाशिर्षाखाली राबविण्यात येणारे विविध प्रकल्प/योजना/कार्यक्रम इ. हे त्या विषयाशी संबंधीत कार्यासने हाताळतील)
१९	रोखशाखा	cash-obbwd@mah.gov.in	इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग (खुद) च्या रोखशाखेविषयक बाबी
२०	शिक्षण-१	edu1-obbwd@mah.gov.in	शिष्यवृत्तीचे धोरण व अर्थसंकल्प विषयक बाबी, राज्य शासनाच्या मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्त्या (विजाभज), शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्काचे प्रदान (विजाभज), राज्य शासनाच्या मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्त्या (विमाप्र), विद्यार्थ्यांना राजर्षि छत्रपती शाहू महाराज गुणवत्तापूर्ण शिष्यवृत्ती, इमाव विद्यार्थ्यांना मॅट्रीकोत्तर शिष्यवृत्ती, महाआयटी-डीबीटी संबंधीत सर्व विषय, औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांतील प्रशिक्षणार्थ्यांना विद्यावेतन
२१	शिक्षण-२	edu2-obbwd@mah.gov.in	इतर मागासवर्गाच्या विद्यार्थ्यांसाठी मॅट्रीक पूर्व शीष्यवृत्ती (केंद्र पुरस्कृत योजना)केंद्र हिस्सा ५० टक्के), इतर मागासवर्गाच्या विद्यार्थ्यांसाठी मॅट्रीक पूर्व शीष्यवृत्ती (केंद्र पुरस्कृत योजना) (राज्य हिस्सा ५० % टक्के), विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील गुणवंत मलामुलींना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागात राबविष्यात येणाऱ्या योजना

अ.क्र.	योजनेचे नाव
१	AIIMS, IIT, IIM, IIIT संस्थांमध्ये प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना अर्थसहाय्य योजना
२	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) च्या महाराष्ट्र नागरी सेवा राजपत्रित मुख्य परीक्षेच्या पूर्व तयारीसाठी आणि मुलाखतीच्या पूर्व तयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना अर्थसहाय्य.
३	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या (MPSC) दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर व न्याय दंडाधिकारी (प्रथम वर्ग) मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी व मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना प्रोत्साहनात्मक अर्थसहाय्य.
४	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या (MPSC) महाराष्ट्र दुर्घट सेवा अराजपत्रित (गट - ब) मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी व मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना प्रोत्साहनात्मक अर्थसहाय्य.
५	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) च्या महाराष्ट्र राज्य सेवा (राजपत्रित) मुख्य परीक्षेच्या पूर्व तयारीसाठी आणि मुलाखतीच्या पूर्व तयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना अर्थसहाय्य.
६	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या (MPSC) विविध तांत्रिक सेवा मुख्य परीक्षा आणि मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उमेदवारांना अर्थसहाय्य.
७	संघ लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) नागरी सेवा मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी व मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना अर्थसहाय्य.
८	संघ लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) अभियांत्रिकी सेवा मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी व मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना अर्थसहाय्य.
९	संघ लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) वन सेवा मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी व मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना अर्थसहाय्य.
१०	अमृत आयात-निर्यात प्रशिक्षण योजना
११	अमृत सूर्यमित्र प्रशिक्षण योजना
१२	अमृत बेकरी प्रशिक्षण योजना
१३	अमृत कौशल्य उद्यम विकास प्रशिक्षण योजना
१४	वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा योजना
१५	युवकांना स्वयं रोजगारासाठी कृषि क्षेत्रात झोन ऑपरेट करण्याचे रिमोट पायलट प्रशिक्षण योजना.

अ.क्र.	योजनेचे नाव
१६	रोजगारक्षम कौशल्य विकासासाठी National Institute Of Electronics & Information Technology (NIELIT) या प्रशिक्षण संस्थेमार्फत रोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण कार्यक्रम.
१७	औद्योगिक व उन्नत कौशल्य विकासासाठी C-DAC” या प्रशिक्षण संस्थेमार्फत रोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण देणे बाबत
१८	संगणक टंकलेखन व लघुलेखन प्रशिक्षण योजना
१९	इंडो जर्मन टुल रूम, औरंगाबाद (संभाजीनगर) या संस्थेमार्फत कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्याबाबत
२०	अमृत युवा व्यक्तिमत्व विकास (सॉफ्ट स्किल) व संगणक कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजनेची माहिती
२१	इनक्युबेशन सेंटर योजना सुरु करणे बाबत.
२२	अमृत कौशल्य विकासासाठी सेंट्रल इंस्टीट्यूट ऑफ पेट्रोकेमिकल इंजिनिरिंग अँड टेक्नॉलॉजी CIPET या केंद्र शासनाच्या प्रशिक्षण संस्थेमार्फतरोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण कार्यक्रम.
२३	वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा रु.१५.०० लक्ष पर्यंतची कर्ज योजना
२४	शैक्षणिक कर्ज व्याज परतावा योजना
२५	गट कर्ज व्याज परतावा योजना
२६	रु.१.०० लक्षपर्यंतची थेट कर्ज योजना
२७	महिला स्वयंसिद्धी व्याज परतावा योजना (रु.५.०० लक्ष ते रु.१०.०० लक्षपर्यंत)
२८	२०% बीज भांडवल योजना
२९	कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजना
३०	२५% बीज भांडवल कर्ज योजना
३१	रु.१.०० लक्ष थेट कर्ज योजना
३२	वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा योजना
३३	गट कर्ज व्याज परतावा योजना
३४	राज्य सरकारची शालांत परिक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजना (विजाभज)
३५	राज्य सरकारची शालांत परिक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजना (इमाव)
३६	राज्य सरकारची शालांत परिक्षोत्तर शिष्यवृत्ती व इतर शैक्षणिक सवलती (विशेष मागास प्रवर्ग

अ.क्र.	योजनेचे नाव
	विद्यार्थ्यासाठी
३७	विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विद्यार्थ्यासाठी शिक्षण फी परीक्षा फी प्रदान करण्याची योजना
३८	इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण फी परीक्षा (इमाव)
३९	विमाप्रवर्गाच्या मुला-मुलींना राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज गुणवत्ता शिष्यवृत्ती
४०	व्यावसायिक पाठ्यक्रमाशी संलग्न असणाऱ्या वसतिगृहातील निवासी मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाहभत्ता प्रदान करणे विजाभज /विमाप्र
४१	ओबीसी, व्हीजेएनटी आणि एसबीसी कल्याण विभागांतर्गत विद्यार्थ्यासाठी व्यावसायिक प्रशिक्षण शुल्क परतावा.
४२	व्यावसायिक अभ्यासक्रमांत प्रवेश घेणाऱ्या इतर मागास वर्गातील मुलींसाठी पदव्युत्तर शिष्यवृत्ती
४३	व्यावसायिक अभ्यासक्रमांत प्रवेश घेणाऱ्या इतर मागास वर्गातील मुलींसाठी शिक्षण शुल्क आणि परीक्षा शुल्क भरणे
४४	पंडित दीनदयाल उपाध्याय स्वयंम योजना
४५	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर वसतिगृह योजना
४६	केंद्र शासनाच्या स्टॅड अप इंडिया योजनेतर तर भटक्या जमाती-क या प्रवर्गातील नवउद्योजक महिलांना सहाय्य करणसाठी मार्जिन मनी योजना
४७	धनगर समाजासाठी आवश्यक असलेल्या परंतु अर्थसंकल्पीत निधी उपलब्ध नसललेल्या योजना राबविण्यासाठी केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प (न्युक्लिअस बजेट)
४८	राजे यशवंतराव होळकर इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण योजना
४९	योजनेचे नाव:-ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले आधार योजना
५०	योजनेचे नाव:-वसतिगृह योजना
५१	सैनिकी शाळेतील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यासाठी निर्वाह भत्ता (विजाभज/ विमाप्र प्रवर्गाकरीता)
५२	इयत्ता ८ वी ते १० वी मध्ये शिकत असणाऱ्या विजाभज व विमाप्र मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना
५३	इयत्ता ५ वी ते ७ वी मध्ये शिकत असणाऱ्या विजाभज व विमाप्र मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना

अ.क्र.	योजनेचे नाव
५४	इयत्ता ५ वी ते ७ वी मध्ये शिकत असणाऱ्या इतर मागास प्रवर्गातील मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना
५५	इयत्ता ८ वी ते १० वी मध्ये शिकत असणाऱ्या इतर मागासवर्गीय मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना
५६	माध्यमिक शाळेत शिकत असलेल्या विजाभज/विमाप्र या प्रवर्गातील ५ वी ते १० वी च्याविद्यार्थ्यांसाठी गुणवत्तापुर्ण शिष्यवृत्ती
५७	१ ली ते १० वी च्या वर्गात शिकणाऱ्या विजाभज व विमाप्र विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क प्रदान करणे
५८	माध्यमिक शाळेत शिकत असलेल्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती योजना विजाभज/ विमाप्र (फक्त मुंबई)
५९	संघ लोकसेवा आयोग (संघ लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या नागरी सेवा प्रशिक्षण
६०	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या राज्यसेवा प्रशिक्षण
६१	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या संयुक्त गट (ब व क) प्रशिक्षण
६२	महाराष्ट्र अभियांत्रिकी सेवा (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या प्रशिक्षण
६३	कर्मचारी निवड आयोग परीक्षा प्रशिक्षण
६४	बँक ,रेल्वे ,एलआईसी परीक्षा प्रशिक्षण
६५	यु.जी.सी./सी.एस.आय.आर.नेट,एम.एच.-सेट प्रशिक्षण
६६	MBA-CET/CMAT-CET प्रशिक्षण
६७	मिलिटरी भरती परीक्षा प्रशिक्षण
६८	भटक्या जमाती क प्रवर्गातील संघ लोकसेवा आयोग (संघ लोकसेवा आयोग) नागरी सेवा परीक्षा प्रशिक्षण
६९	भटक्या जमाती क प्रवर्गातील महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) राज्यसेवा परीक्षा प्रशिक्षण
७०	भटक्या जमाती क प्रवर्गातील मिलिटरी भरती प्रशिक्षण
७१	JEE/NEET/MHT-CET प्रशिक्षण

अ.क्र.	योजनेचे नाव
७२	संघ लोकसेवा आयोग नागरी सेवा व्यक्तिमत्व चाचणी परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य
७३	संघ लोकसेवा आयोग नागरी सेवा मुख्य परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य
७४	संघ लोकसेवा आयोग वनसेवा व्यक्तिमत्व चाचणी परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य
७५	संघ लोकसेवा आयोग वनसेवा मुख्य परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य
७६	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग राज्यसेवा व्यक्तिमत्व चाचणी परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य
७७	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग राज्यसेवा मुख्य परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य
७८	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग महाराष्ट्र दुय्यम सेवा मुख्य परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य
७९	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग महाराष्ट्र दुय्यम सेवा मुलाखत अर्थसहाय्य
८०	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा स्थापत्य अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षा अर्थसहाय्य
८१	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा मैक्निकल अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षा अर्थसहाय्य
८२	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा (कृषी सेवा) मुख्य परीक्षा अर्थसहाय्य
८३	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा ईलेक्ट्रीकल अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षा अर्थसहाय्य
८४	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा (वन सेवा) मुख्य परीक्षेकरिता अर्थसहाय्य
८५	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग न्यायिक सेवा मुलाखत परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य
८६	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग न्यायिक सेवा मुख्य परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य
८७	संघ लोकसेवा आयोग CAPF मुलाखत परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य
८८	मोदी आवास घरकुल योजना
८९	यशवंतराव चव्हाण मुक्त वसाहत योजना
९०	पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर घरकुल योजना
९१	वसंतराव नाईक तांडा वस्ती सुधार योजना
९२	राज्यातील विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील निवड झालेल्या गुणवंत विद्यार्थ्यांना परदेशातील उच्च शिक्षणासाठी परदेश शिष्यवृत्ती योजना

जोडपत्र-१

१०	अमृत आयात-निर्यात प्रशिक्षण योजना	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
११	अमृत सूर्यमित्र प्रशिक्षण योजना	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
१२	अमृत बेकरी प्रशिक्षण योजना	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
१३	अमृत कौशल्य उद्यम विकास प्रशिक्षण योजना	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
१४	वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा योजना	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
१५	युवकांना स्वयं रोजगारासाठी कृषि क्षेत्रात ड्रोन ऑपरेट करण्याचे रिमोट पायलट प्रशिक्षण योजना.	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
१६	रोजगारक्षम कौशल्य विकासासाठी National Institute Of Electronics & Information Technology (NIELIT) या प्रशिक्षण संस्थेमार्फत रोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण कार्यक्रम.	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
१७	औद्योगिक व उन्नत कौशल्य विकासासाठी C-DAC” या प्रशिक्षण संस्थेमार्फत रोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण देणे बाबत	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
१८	संगणक टंकलेखन व लघुलेखन प्रशिक्षण योजना	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
१९	इंडो जर्मन टुल रुम, औरंगाबाद (संभाजीनगर) या संस्थेमार्फत कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविधायावाबत	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
२०	अमृत युवा व्यक्तिमत्व विकास (सॉफ्ट स्किल) व संगणक कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजनेची माहिती	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
२१	इनकयुबेशन सेंटर योजना सुरु करणे बाबत.	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

२२	अमृत कौशल्य विकासासाठी सेंट्रल इंस्टीट्यूट ऑफ पेट्रोकेमिकल इंजिनिरिंग अँड टेक्नॉलॉजी CIPET या केंद्र शासनाच्या प्रशिक्षण संस्थेमार्फत रोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण कार्यक्रम.	१५ दिवस	१. सहायक संशोधन अधिकारी २. संशोधन अधिकारी ३. निबंधक ४. विशेष कार्य अधिकारी ५. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
२३	वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा रु.१५,०० लक्ष पर्यंतची कर्ज योजना	मुख्यालयास पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ७ कामाच्या दिवसात पात्रता प्रमाणपत्र (LOI) निर्गमित करण्यात येते. LOI च्या आधारे अर्जदार बँकेकडून कर्ज मंजूर करून घेतो.	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.
२४	शैक्षणिक कर्ज व्याज परतावा योजना	मुख्यालयास पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ७ कामाच्या दिवसात पात्रता प्रमाणपत्र (LOI) निर्गमित करण्यात येते. LOI च्या आधारे अर्जदार बँकेकडून कर्ज मंजूर करून घेतो.	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.
२५	गट कर्ज व्याज परतावा योजना	मुख्यालयास पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ७ कामाच्या दिवसात पात्रता प्रमाणपत्र (LOI) निर्गमित करण्यात येते. LOI च्या आधारे अर्जदार बँकेकडून कर्ज मंजूर करून घेतो.	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.
२६	रु.१.०० लक्षपर्यंतची थेट कर्ज योजना	अर्ज सादर केल्यानंतर ९० दिवसांत	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.
२७	महिला स्वयंसिद्धी व्याज परतावा योजना (रु.५.०० लक्ष ते रु.१०.०० लक्षपर्यंत)	मुख्यालयास पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ७ कामाच्या दिवसात पात्रता प्रमाणपत्र (LOI) निर्गमित करण्यात येते. LOI च्या आधारे अर्जदार बँकेकडून कर्ज मंजूर करून घेतो.	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.
२८	२०% बीज भांडवल योजना	अर्ज सादर केल्यानंतर ९० दिवसांत	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.
२९	कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजना	महामंडळाच्या पोर्टलवर एखाद्या Jobrole करीता त्रुटीविरहीत बँच प्राप्त झाल्यानंतर महामंडळाच्या मुख्यालय स्तरावरून साधारणत: कामाच्या १० दिवसांच्या कालावधीत पोर्टलच्या माध्यमात्मा TBN (Training Batch Number) निर्गमित करण्यात येतो.	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.
३०	२५% बीज भांडवल कर्ज योजना	बँकेने कर्ज प्रकरण मंजूर केल्यानंतर १५ दिवसांमध्ये	१. जिल्हा व्यवस्थापक २. प्रादेशिक व्यवस्थापक ३. व्यवस्थापक, प्रकल्प ४. व्यवस्थापक (वित्त व लेखा) ५. महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा)(अति.) ६. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, वसंतराव नाईक विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.
३१	रु.१.०० लक्ष थेट कर्ज योजना	३० दिवस	१. जिल्हा व्यवस्थापक २. प्रादेशिक व्यवस्थापक ३. व्यवस्थापक, प्रकल्प ४. व्यवस्थापक (वित्त व लेखा) ५. महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा)(अति.) ६. व्यवस्थापकीय संचालक	व्यवस्थापकीय संचालक, वसंतराव नाईक विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विकास महामंडळ मर्या., मुंबई.

४६	केंद्र शासनाच्या स्टँड अप इंडिया योजनेतर भटक्या जमाती-का प्रवर्गातील नवउद्घोजक महिलांना सहाय्य करणसाठी मार्जिन मनी योजना	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर ४५ दिवस	संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे
४७	धनगर समाजासाठी आवश्यक असलेल्या परंतु अर्थसंकल्पीत निधी उपलब्ध नसललेल्या योजना राबविण्यासाठी केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प (न्युकिलिअस बजेट)	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर ३० दिवस	संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
४८	राजे यशवंतराव होळकर इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण योजना	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर १० दिवस	संबंधित विद्यालयाचे प्राचार्य	संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
४९	ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले आधार योजना	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर १० दिवस	संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
५०	वसतिगृह योजना	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर १० दिवस	संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
५१	सेनिकी शाळेतील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी निर्वाह भत्ता (विजाभज/ विमाप्र प्रवर्गाकरीता)	४५ दिवस	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
५२	इयत्ता ८ वी ते १० वी मध्ये शिकत असणाऱ्या विजाभज व विमाप्र मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना	४५ दिवस	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
५३	इयत्ता ५ वी ते ७ वी मध्ये शिकत असणाऱ्या विजाभज व विमाप्र मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना	४५ दिवस	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
५४	इयत्ता ५ वी ते ७ वी मध्ये शिकत असणाऱ्या इतर मागास प्रवर्गातील मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना	४५ दिवस	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
५५	इयत्ता ८ वी ते १० वी मध्ये शिकत असणाऱ्या इतर मागासवर्गीय मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना	४५ दिवस	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
५६	माध्यमिक शाळेत शिकत असलेल्या विजाभज/विमाप्र या प्रवर्गातील ५ वी ते १० वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी गुणवत्तापुर्ण शिष्यवृत्ती	४५ दिवस	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
५७	१ ली ते १० वी च्या वर्गात शिकणाऱ्या विजाभज व विमाप्र विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क प्रदान करणे	४५ दिवस	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
५८	माध्यमिक शाळेत शिकत असलेल्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती योजना विजाभज/ विमाप्र (फक्त मुंबई)	४५ दिवस	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
५९	संघ लोकसेवा आयोग (संघ लोकसेवा आयोग मार्फत घेण्यात येणाऱ्या नागरी सेवा प्रशिक्षण	४५ दिवस	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

* * * * *

जोडपत्र-२

१. योजनेचे नाव :- AIIMS, IIT, IIM, IIIT संस्थांमध्ये प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना अर्थसहाय्य योजना (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील असृतच्या लाभार्थी/लक्षीत गटातील जातींमधील, आर्थिक दुर्बल घटकातील विद्यार्थ्यांना केंद्र शासनाच्या मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाच्या मान्यता प्राप्त AIIMS, IIM, IIT, IIIT या नामांकित संस्थांमधील पदवी/पदव्युत्तर पदवी/पदव्युत्तर पदविका या पूर्ण वेळ अभ्यासक्रमांसाठी अर्थसहाय्य देणे.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	केंद्र शासनाच्या मनुष्यबळ विकास मंत्रालयाच्या मान्यता प्राप्त AIIMS, IIM, IIT, IIIT या नामांकित संस्थांमधील पदवी/पदव्युत्तर पदवी/पदव्युत्तर पदविका या पूर्ण वेळ अभ्यासक्रमां साठी संबंधित संस्थांनी निश्चित केलेला कालावधी असेल. या योजनेच्या लाभासाठी कालावधी उमेदवाराने अर्ज केल्यानंतर त्याच्या शैक्षणिक वर्षाचा ११ महिन्याचा कालावधी गृहीत धरण्यात येईल.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>०१. ज्या खुल्या प्रवर्गातील जातींना कुठल्याही स्वतंत्र शासकीय विभाग/संस्था/ महामंडळा मार्फत योजनांचा लाभ मिळत नाही, अशा खुल्या प्रवर्गातील उमेदवार असावा. त्यासाठी सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदाराची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०२. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०३. संबंधित संस्थेमध्ये प्रवेश घेतल्या संदर्भातील पुरावा व ओळखपत्र.</p> <p>०४. पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी अर्थसहाय्यची मागणी करताना मागील शैक्षणिक वर्षी परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याबाबतचा पुरावा.</p> <p>०५. अर्ज करते वेळी रहात असलेल्या जागेबाबतचा पुरावा.</p> <p>०६. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक.</p> <p>०७. उमेदवाराच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>०८. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बैंक खात्याचा तपशिल.</p> <p>०९. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह</p>

		<p>नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>१०. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

२. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) च्या महाराष्ट्र नागरी सेवा राजपत्रित मुख्य परीक्षेच्या पूर्व तयारीसाठी आणि मुलाखतीच्या पूर्व तयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना अर्थसहाय्य. (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील अमृतच्या लाभार्थी /लक्षीत गटातील जातींचा, आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांची महाराष्ट्र नागरी सेवा राजपत्रित अधिकारी म्हणून निवड होऊन त्यांची प्रशासनातील संख्या वाढवणे
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	खुल्या प्रवर्गातील ज्या जातींना कुठल्याही स्वतंत्र शासकीय विभाग/संस्था/ महामंडळा मार्फत योजनांचा लाभ मिळत नाही, अशा खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थी, युवक, युवती जे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाची महाराष्ट्र नागरी सेवा राजपत्रित पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण होवून मुख्य परीक्षेसाठी पात्र झालेले आहेत आणि महाराष्ट्र नागरी सेवा राजपत्रित मुख्य परीक्षा उत्तीर्ण होऊन मुलाखतीसाठी पात्र झालेले आहेत असे उमेदवार.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदाराची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०२. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.</p> <p>०४. लाभार्थी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगा (MPSC) ची महाराष्ट्र नागरी सेवा पूर्व परिक्षेमध्ये/ मुख्य परीक्षेमध्ये उत्तीर्ण झालेला असावा. यासाठी एमपीएससी कडील संबंधित परीक्षेच्या निकालाची प्रत सादर करावी.</p> <p>०५. अमृत कडून आर्थिक लाभ घेण्यापूर्वी लाभार्थ्यान अर्जासोबत संबंधित पुढील परीक्षा (मुख्य परीक्षा/ मुलाखत) देणार असल्याचे स्वयंघोषणापत्र देणे आवश्यक राहील.</p> <p>०६. उमेदवाराच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०७. उमेदवाराच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p>

		<p>०८. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p> <p>०९. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>१०. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

३. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या (MPSC) दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर व न्याय दंडाधिकारी (प्रथम वर्ग) मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी व मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना प्रोत्साहनात्मक अर्थसहाय्य. (AMRUT)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील अमृतच्या लाभार्थी/लक्षीत गटातील जातींचा, आर्थिक दुर्बल घटकातील संख्या वाढवणे
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	खुल्या प्रवर्गातील ज्या जातींना कुठल्याही स्वतंत्र शासकीय विभाग / संस्था / महामंडळा मार्फत योजनाचा लाभ मिळत नाही, अशा खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थी, युवक, युवती जे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाची दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर व न्याय दंडाधिकारी पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण होवून मुख्य परीक्षेसाठी पात्र झालेले आहेत आणि दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर व न्याय दंडाधिकारी मुख्य परीक्षा उत्तीर्ण होऊन मुलाखतीसाठी पात्र झालेले आहेत असे उमेदवार.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदाराची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०२. उमेदवारच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.</p> <p>०४. लाभार्थी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) ची दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर व न्याय दंडाधिकारी (प्रथम वर्ग) पूर्व परीक्षेमध्ये/ मुख्य परीक्षेमध्ये उत्तीर्ण झालेला असावा. यासाठी एमपीएससी कडील संबंधित परीक्षेच्या निकालाची प्रत सादर करावी.</p> <p>०५. अमृत कडून आर्थिक लाभ घेण्यापूर्वी लाभार्थ्यान अर्जासोबत संबंधित पुढील परीक्षा (मुख्य परीक्षा/ मुलाखत) देणार असल्याचे स्वयंघोषणापत्र देणे आवश्यक राहील.</p> <p>०६. उमेदवारच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p>

		<p>०७. उमेदवारच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०८. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p> <p>०९. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>१०. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५, दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९	योजनेसंदर्भात तकार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

४. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या (MPSC) महाराष्ट्र दुर्यम सेवा अराजपत्रित (गट - ब) मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी व मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना प्रोत्साहनात्मक अर्थसहाय्य. (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील अमृतच्या लाभार्थी / लक्षीत गटातील जातीचा, आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांची महाराष्ट्र दुर्यम सेवा अराजपत्रित (गट - ब) अधिकारी म्हणून निवड होऊन त्यांची प्रशासनातील संख्या वाढवणे
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या (MPSC) महाराष्ट्र दुर्यम सेवा अराजपत्रित (गट - ब) पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांनी राज्य लोकसेवा आयोगाच्या निकालाची प्रत व या योजनेसाठी आवश्यक असलेले कागदपत्र सादर केल्यानंतर त्यांना मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी प्रोत्साहनात्मक अर्थसहाय्य अनुज्ञेय राहील. तसेच, मुख्य परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी प्रोत्साहनात्मक अर्थसहाय्य अनुज्ञेय राहील.</p> <p>महाराष्ट्र दुर्यम सेवा अराजपत्रित (गट - ब) परीक्षा अंतर्गत पुढील पदांसाठीच्या परीक्षांचा अंतर्भाव असेल.</p> <ul style="list-style-type: none"> • पोलीस उपनिरीक्षक • सहाय्यक कक्ष अधिकारी • राज्य कर निरीक्षक • दुर्यम निबंधक श्रेणी-०१/मुद्रांक निरीक्षक
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदारची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०२. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु.आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.</p> <p>०४. लाभार्थी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) ची महाराष्ट्र दुर्यम सेवा अराजपत्रित (गट - ब) पूर्व परिक्षेमध्ये/</p>

		<p>मुख्य परीक्षेमध्ये उत्तीर्ण झालेला असावा. यासाठी एमपीएससी कडील संबंधित परीक्षेच्या निकालाची प्रत सादर करावी.</p> <p>०५. अमृत कडून आर्थिक लाभ घेण्यापूर्वी लाभार्थ्याने अर्जासोबत संबंधित पुढील परीक्षा (मुख्य परीक्षा/ मुलाखत) देणार असल्याचे स्वयंघोषणापत्र देणे आवश्यक राहील.</p> <p>०६. उमेदवारच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०७. उमेदवारच्या पैन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०८. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p> <p>०९. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>१०. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

५. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) च्या महाराष्ट्र राज्य सेवा (राजपत्रित) मुख्य परीक्षेच्या पूर्व तयारीसाठी आणि मुलाखतीच्या पूर्व तयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना अर्थसहाय्य. (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील अमृतच्या लाभार्थी / लक्षीत गटातील जातींचा, आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांची महाराष्ट्र राज्य सेवा राजपत्रित अधिकारी म्हणून निवड होऊन त्यांची प्रशासनातील संख्या वाढवणे
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ul style="list-style-type: none"> महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या (MPSC) महाराष्ट्र राज्य सेवा राजपत्रित पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांनी राज्य लोकसेवा आयोगाच्या निकालाची प्रत व या योजनेसाठी आवश्यक असलेले कागदपत्र सादर केल्यानंतर त्यांना मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी प्रोत्साहनात्मक लाभ अर्थसहाय अनुज्ञेय राहील. तसेच, मुख्य परीक्षा पास झाल्यानंतर मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी प्रोत्साहनात्मक अर्थसहाय अनुज्ञेय राहील.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदाराची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०२. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.</p> <p>०४. लाभार्थी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) ची महाराष्ट्र राज्य सेवा पूर्व परिक्षेमध्ये/ मुख्य परीक्षेमध्ये उत्तीर्ण झालेला असावा. यासाठी एमपीएससी कडील संबंधित परीक्षेच्या निकालाची प्रत सादर करावी.</p> <p>०५. अमृत कडून आर्थिक लाभ घेण्यापूर्वी लाभार्थ्यान अर्जासोबत संबंधित पुढील परीक्षा (मुख्य परीक्षा/ मुलाखत) देणार असल्याचे स्वयंघोषणापत्र देणे आवश्यक राहील.</p> <p>०६. उमेदवाराच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०७. उमेदवाराच्या पैन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०८. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p> <p>०९. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी</p>

		चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत. १०. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

६. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या (MPSC) विविध तांत्रिक सेवा मुख्य परीक्षा आणि मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उमेदवारांना अर्थसहाय्य.
(AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील अमृतच्या लाभार्थी/लक्षीत गटातील जारीचा, आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांची तांत्रिक सेवा अधिकारी म्हणून निवड होऊन त्यांची राज्याच्या विविध तांत्रिक सेवेतील संख्या वाढवणे
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>खुल्या प्रवर्गातील ज्या जारीना कुठल्याही स्वतंत्र शासकीय विभाग/संस्था/ महामंडळा मार्फत योजनांचा लाभ मिळत नाही, अशा खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील विद्यार्थी, युवक, युवती जे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या तांत्रिक सेवा पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण होवून मुख्य परीक्षेसाठी पात्र झालेले आहेत आणि तांत्रिक सेवा मुख्य परीक्षा उत्तीर्ण होऊन मुलाखतीसाठी पात्र झालेले आहेत केवळ असे उमेदवार अमृतचे लाभार्थी ठरतील.</p> <p>विविध तांत्रिक सेवा अंतर्गत पुढील परीक्षांचा अंतर्भाव असेल -</p> <ul style="list-style-type: none"> • महाराष्ट्र वनसेवा • स्थापत्य अभियांत्रिकी सेवा • विद्युत अभियांत्रिकी सेवा • यांत्रिकी अभियांत्रिकी सेवा • कृषी सेवा
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदाराची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०२. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.</p>

		<p>०४. लाभार्थी महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) ची तांत्रिक सेवा पूर्व परिक्षेमध्ये/ मुख्य परीक्षेमध्ये उत्तीर्ण झालेला असावा. यासाठी एमपीएससी कडील संबंधित परीक्षेच्या निकालाची प्रत सादर करावी.</p> <p>०५. अमृत कडून आर्थिक लाभ घेण्यापूर्वी लाभार्थ्याने अर्जासोबत संबंधित पुढील परीक्षा (मुख्य परीक्षा/ मुलाखत) देणार असल्याचे स्वयंघोषणापत्र देणे आवश्यक राहील.</p> <p>०६. उमेदवारच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०७. उमेदवारच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०८. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p> <p>०९. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>१०. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

७. योजनेचे नाव :- संघ लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) नागरी सेवा मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी व मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना अर्थसहाय.

(AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील अमृतच्या लाभार्थी/लक्षीत गटातील जातींचा, आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांची संघ लोकसेवा आयोगाच्या नागरी सेवासाठी निवड होऊन त्यांची केंद्रिय तांत्रिक सेवेतील संख्या वाढवणे
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	संघ लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) नागरी सेवा पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांनी संघ लोकसेवा आयोगाच्या निकालाची प्रत व या योजनेसाठी आवश्यक असलेले कागदपत्र सादर केल्यानंतर त्यांना मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी प्रोत्साहनात्मक लाभ अदा करण्यात येईल. तसेच, मुख्य परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर मुलाखतीच्या पूर्वतयारी साठी अर्थसहाय अदा करण्यात येईल.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदारची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०२. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.</p> <p>०४. लाभार्थी संघ लोकसेवा आयोग (UPSC) ची नागरी सेवा पूर्व परिक्षेमध्ये/ मुख्य परीक्षेमध्ये उत्तीर्ण झालेला असावा. यासाठी यूपीएससी कडील संबंधित परीक्षेच्या निकालाची प्रत सादर करावी.</p> <p>०५. अमृत कडून आर्थिक लाभ घेण्यापूर्वी लाभार्थ्याने अर्जासोबत संबंधित पुढील परीक्षा (मुख्य परीक्षा/ मुलाखत) देणार असल्याचे स्वयंघोषणापत्र देणे आवश्यक राहील.</p> <p>०६. उमेदवाराच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०७. उमेदवाराच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०८. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p>

		<p>०९. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>१०. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

८. योजनेचे नाव :- संघ लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) अभियांत्रिकी सेवा मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी व मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना अर्थसहाय्य.(AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील अमृतच्या लाभार्थी/लक्षित गटातील जातींचा, आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांची संघ लोकसेवा आयोगाच्या अभियांत्रिकी सेवासाठी निवड होऊन त्यांची केंद्रिय तांत्रिक सेवेतील संख्या वाढवणे.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	संघ लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) अभियांत्रिकी सेवा पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांनी संघ लोकसेवा आयोगाच्या निकालाची प्रत व या योजनेसाठी आवश्यक असलेले कागदपत्र सादर केल्यानंतर त्यांना मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी प्रोत्साहनात्मक लाभ अदा करण्यात येईल. तसेच, मुख्य परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर मुलाखतीच्या पूर्वतयारी साठी अर्थसहाय्य अदा करण्यात येईल.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदारची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०२. उमेदवारच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.</p> <p>०४. लाभार्थी संघ लोकसेवा आयोग (UPSC) ची अभियांत्रिकी सेवा पूर्व परिक्षेमध्ये/ मुख्य परीक्षेमध्ये उत्तीर्ण झालेला असावा. यासाठी UPSC कडील संबंधित परीक्षेच्या निकालाची प्रत सादर करावी.</p> <p>०५. अमृत कडून आर्थिक लाभ घेण्यापूर्वी लाभार्थ्याने अर्जासोबत संबंधित पुढील परीक्षा (मुख्य परीक्षा/ मुलाखत) देणार असल्याचे स्वयंघोषणापत्र देणे आवश्यक राहील.</p> <p>०६. उमेदवारच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०७. उमेदवारच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०८. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p>

		<p>०९. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>१०. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

९. योजनेचे नाव :- संघ लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) वन सेवा मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी व मुलाखतीच्या पूर्वतयारीसाठी उत्तीर्ण उमेदवारांना अर्थसहाय.

(AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील अमृतच्या लाभार्थी/लक्षित गटातील जातींचा, आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांची संघ लोकसेवा आयोगाच्या वन सेवासाठी निवड होऊन त्यांची केंद्रिय तांत्रिक सेवेतील संब्या वाढवणे.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	संघ लोकसेवा आयोगाच्या (UPSC) वन सेवा पूर्व परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांनी संघ लोकसेवा आयोगाच्या निकालाची प्रत व या योजनेसाठी आवश्यक असलेले कागदपत्र सादर केल्यानंतर त्यांना मुख्य परीक्षेच्या पूर्वतयारीसाठी प्रोत्साहनात्मक लाभ अदा करण्यात येईल. तसेच, मुख्य परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर मुलाखतीच्या पूर्वतयारी साठी अर्थसहाय अदा करण्यात येईल.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदारची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०२. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.</p> <p>०४. लाभार्थी संघ लोकसेवा आयोग (UPSC) ची वन सेवा पूर्व परिक्षेमध्ये/ मुख्य परीक्षेमध्ये उत्तीर्ण झालेला असावा. यासाठी यूपीएससी कडील संबंधित परीक्षेच्या निकालाची प्रत सादर करावी.</p> <p>०५. अमृत कडून आर्थिक लाभ घेण्यापूर्वी लाभार्थ्याने अर्जासोबत संबंधित पुढील परीक्षा (मुख्य परीक्षा/ मुलाखत) देणार असल्याचे स्वयंघोषणापत्र देणे आवश्यक राहील.</p> <p>०६. उमेदवाराच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०७. उमेदवाराच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०८. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p>

		<p>०९. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>१०. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

१०. योजनेचे नाव :- अमृत आयात-निर्यात प्रशिक्षण योजना (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	अमृतच्या लक्षित गटातील उमेदवारांसाठी आयात-निर्यात वर आधारित उद्योजकता विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राबवून त्यांना मार्गदर्शन करून नवव्यवसाय उभारणीस प्रेरणा देणे व मार्गदर्शन करणे
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ul style="list-style-type: none"> • अर्जदार अमृतच्या लक्षित गटातील असावा. • अर्जदार किमान इयत्ता ०८ वी उत्तीर्ण असावा. • अर्जदार स्वतः उद्योग करण्यासाठी इच्छुक असावा. • सदर प्रशिक्षण कार्यक्रम कालावधीत उमेदवाराने उद्योजकीय आकांक्षेसाठी पूर्णवेळ पाठपुरावा करणे आवश्यक राहील. • या कालावधीत उमेदवाराने या योजने सारख्या अन्य कोणताही लाभ घेतलेला नसावा. • उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. ८ लाख पेक्षा कमी असावे, त्यासाठी संबंधित प्राधिकृत अधिकारी यांचा उत्पन्नाचा वैध दाखला आवश्यक. • उमेदवाराचे वय किमान १८ पूर्ण असावे.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदारची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०२. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.</p> <p>०४. उमेदवाराच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०५. उमेदवाराच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०६. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p>

		<p>०७. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>०८. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

११. योजनेचे नाव :- अमृत सूर्यमित्र प्रशिक्षण योजना (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	अमृतच्या लक्षित गटातील उमेदवारांसाठी सोलर पी. व्ही. इंस्टॉलेशन वर आधारित उद्योजकता विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राबवून त्यांना मार्गदर्शन करून नवव्यवसाय उभारणीस प्रेरणा देणे व मार्गदर्शन करणे
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ul style="list-style-type: none"> १. अर्जदार अमृतच्या लक्षित गटातील असावा. २. अर्जदार किमान इयत्ता ०८ वी उत्तीर्ण असावा. ३. अर्जदार स्वतः उद्योग करण्यासाठी इच्छूक असावा. ४. सदर प्रशिक्षण कार्यक्रम कालावधीत उमेदवाराने उद्योजकीय आकांक्षेसाठी पूर्णवेळ पाठपुरावा करणे आवश्यक राहील. ५. या कालावधीत उमेदवाराने या योजने सारख्या अन्य कोणताही लाभ घेतलेला नसावा. ६. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. ८ लाख पेक्षा कमी असावे, त्यासाठी संबंधित प्राधिकृत अधिकारी यांचा उत्पन्नाचा वैध दाखला आवश्यक. ७. उमेदवाराचे वय किमान १८ पूर्ण असावे.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ul style="list-style-type: none"> ०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदारची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे. ०२. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. ०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील. ०४. उमेदवारच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत ०५. उमेदवारच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत

		<p>०६. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p> <p>०७. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>०८. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

१२. योजनेचे नाव :- अमृत बेकरी प्रशिक्षण योजना (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	अमृतच्या लक्षित गटातील उमेदवारांसाठी बेकरी वर आधारित उद्योजकता विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राबवून त्यांना मार्गदर्शन करून नवव्यवसाय उभारणीस प्रेरणा देणे व मार्गदर्शन करणे
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ul style="list-style-type: none"> १. अर्जदार अमृतच्या लक्षित गटातील असावा. २. अर्जदार किमान इयत्ता ०८ वी उत्तीर्ण असावा. ३. अर्जदार स्वतः उद्योग करण्यासाठी इच्छूक असावा. ४. सदर प्रशिक्षण कार्यक्रम कालावधीत उमेदवाराने उद्योजकीय आकांक्षेसाठी पूर्णवेळ पाठपुरावा करणे आवश्यक राहील. ५. या कालावधीत उमेदवाराने या योजने सारख्या अन्य कोणताही लाभ घेतलेला नसावा. ६. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. ८ लाख पेक्षा कमी असावे, त्यासाठी संबंधित प्राधिकृत अधिकारी यांचा उत्पन्नाचा वैध दाखला आवश्यक. ७. उमेदवाराचे वय किमान १८ पूर्ण असावे.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ul style="list-style-type: none"> ०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदारची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे. ०२. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. ०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील. ०४. उमेदवाराच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत ०५. उमेदवाराच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत

		<p>०६. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p> <p>०७. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>०८. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

१३. योजनेचे नाव :- अमृत कौशल्य उद्यम विकास प्रशिक्षण योजना (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	अमृतच्या लक्षित गटातील उमेदवारांसाठी कौशल्य उद्यम विकास वर आधारित उद्योजकता विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राबवून त्यांना मार्गदर्शन करून नवव्यवसाय उभारणीस प्रेरणा देणे व मार्गदर्शन करणे
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ul style="list-style-type: none"> • अर्जदार अमृतच्या लक्षित गटातील असावा. • अर्जदार किमान इयत्ता ०८ वी उत्तीर्ण असावा. • अर्जदार स्वतः उद्योग करण्यासाठी इच्छूक असावा. • सदर प्रशिक्षण कार्यक्रम कालावधीत उमेदवाराने उद्योजकीय आकांक्षेसाठी पूर्णवेळ पाठपुरावा करणे आवश्यक राहील. • या कालावधीत उमेदवाराने या योजने सारख्या अन्य कोणताही लाभ घेतलेला नसावा. • उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. ८ लाख पेक्षा कमी असावे, त्यासाठी संबंधित प्राधिकृत अधिकारी यांचा उत्पन्नाचा वैध दाखला आवश्यक. • उमेदवाराचे वय किमान १८ पूर्ण असावे.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>०१. सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदारची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०२. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>०३. उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.</p> <p>०४. उमेदवाराच्या आधार कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०५. उमेदवाराच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>०६. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल.</p>

		<p>०७. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>०८. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

१४. योजनेचे नाव :- वैयक्तिक कर्ज व्याज प्रतावा योजना (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	नवीन व्यवसाय सुरु करण्यासाठी किंवा विद्यमान व्यवसाय वाढीसाठी घेतलेल्या कर्जावर ₹ १५,००,००० पर्यंतच्या कर्जावर जास्तीत जास्त ₹ ५,००,००० पर्यंत १२% दराने दोन वर्षा पर्यंतचा व्याज प्रतावा देण्यात येतो.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ol style="list-style-type: none"> १. अर्जदार महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा. २. अर्जदाराने बँकेकडून/मान्यताप्राप्त वित्तसंस्थेकडून व्यवसायासाठी कर्ज घेतलेले असावे. ३. कर्जाचे उद्दिष्ट नवीन व्यवसाय अथवा व्यवसायवाढ हेच असावे. ४. कर्जाचे व कर्जावरील व्याजाचे नियमित भरणे आवश्यक. ५. इतर शासन योजनेंतर्गत त्याच कर्जासाठी व्याज अनुदान घेतलेले नसावे.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> १. आधार कार्ड २. पैन कार्ड ३. कर्ज मंजुरीपत्र ४. कर्ज खाते स्टेटमेंट (व्याजासह) ५. EMI भरण्याचे पुरावे ६. व्यवसायाचे नोंदणी प्रमाणपत्र / उद्यम नोंदणी (असल्यास) ७. अर्जदाराचा अर्ज
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस

८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

१५. योजनेचे नाव :- युवकांना स्वयं रोजगारासाठी कृषि क्षेत्रात ड्रोन ऑपरेट करण्याचे रिमोट पायलट प्रशिक्षण योजना. (AMRUT)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	जे. व्ही. कनेक्ट मुंबई या संस्थे मार्फत सामंजस्य काराराद्वारे युवकांना स्वयं रोजगारासाठी कृषि क्षेत्रात ड्रोन ऑपरेट करण्याचे रिमोट पायलट प्रशिक्षण देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ol style="list-style-type: none"> १. अर्जदार खुल्या प्रवर्गातील आर्थिकदृच्या दुर्बल घटकातील अमृतच्या लक्षीत गटातील जातीचा असावा, जातीच्या पुराव्या पृष्ठ्यर्थ शासकीय दस्तऐवज सादर करणे बंधनकारक. २. अर्जदाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रुपये ८.०० लाख (अक्षरी रुपये आठ लाख) च्या आत असल्याबाबत सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र ३. प्रशिक्षणार्थी लाभार्थीचे वय १८ ते ६५ वर्ष दरम्यान असावे. ४. उमेदवाराची शैक्षणिक पात्रता - किमान १० वी उत्तीर्ण असावा. ५. शेतकरी कुटुंबातील उमेदवारास प्राधान्य दिले जाईल. ६. उमेदवाराचा महाराष्ट्राचा अधिवास (डोमिसाईल) असल्याचा दाखला ७. उमेदवाराच्या आधार व पॅनकार्डची स्वसाक्षांकित प्रत ८. उमेदवाराचा अद्यावत वैद्यकीय तपासणी दाखला ९. उमेदवाराच्या बँक खात्याचा तपशील १०. अर्ज करते वेळी राहत असलेल्या जागेचा पुरावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> १. ज्या खुल्या प्रवर्गातील जातींना कुठल्याही स्वतंत्र शासकीय विभाग/संस्था/ महामंडळा मार्फत योजनांचा लाभ मिळत नाही, अशा खुल्या प्रवर्गातील उमेदवार असावा. त्यासाठी सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदाराची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. २. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

		<p>३. योजनेसाठी लागणारे किमान शैक्षणिक पात्रता प्रमाणपत्र.</p> <p>४. अर्ज करते वेळी रहात असलेल्या जागेबाबतचा पुरावा.</p> <p>५. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक.</p> <p>६. उमेदवारच्या पैन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>७. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बैंक खात्याचा तपशिल.</p> <p>८. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>९. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

१६.योजनेचे नाव :- रोजगारक्षम कौशल्य विकासासाठी National Institute Of Electronics & Information Technology (NIELIT) या प्रशिक्षण संस्थेमार्फत रोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण कार्यक्रम. (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	अमृत कौशल्य विकासासाठी National Institute Of Electronics & Information Technology (NIELIT) या प्रशिक्षण संस्थेमार्फत रोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण कार्यक्रम.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ul style="list-style-type: none"> १. उमेदवार NIELIT ने प्रत्येक उपक्रमासाठी ठरविल्या प्रमाणे शैक्षणिक अहंता . २. अमृत संरथेकडून लाभ मिळवण्यासाठी अपेक्षित खुल्या अमृतच्या लाभार्थी /लक्षीत गटातील जातीचा लाभार्थी असल्याबाबतचा पुरावा. ३. कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असल्याचे सक्षम प्राधिकारी यांनी दिलेले उत्पन्न प्रमाणपत्र सादर करणे. ४. आधारकार्ड. ५. महाराष्ट्राचा रहिवासी असल्याचा अधिवास दाखला.(डोमीसाईल प्रमाणपत्र) ६. वय १८ ते ४० वर्षे
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ul style="list-style-type: none"> १. ज्या खुल्या प्रवर्गातील जातींना कुठल्याही स्वतंत्र शासकीय विभाग/संस्था/ महामंडळा मार्फत योजनांचा लाभ मिळत नाही, अशा खुल्या प्रवर्गातील उमेदवार असावा. त्यासाठी सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदाराची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. २. उमेदवारच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. ३. योजनेसाठी लागणारे शैक्षणिक पात्र प्रमाणपत्र. ४. अर्ज करते वेळी रहात असलेल्या जागेबाबतचा पुरावा. ५. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक. ६. उमेदवारच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.

		<p>७. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बैंक खात्याचा तपशिल.</p> <p>८. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>९. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

१७.योजनेचे नाव :- औद्योगिक व उन्नत कौशल्य विकासासाठी C-DAC” या प्रशिक्षण संस्थेमार्फत रोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण देणे बाबत (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	औद्योगिक व उन्नत माहिती तंत्रज्ञान आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तथा उच्च कार्यक्षमता संगणक प्रशिक्षण कौशल्य विकास योजनेअंतर्गत C-DAC या प्रशिक्षण संस्थेमार्फत रोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण देणे.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ol style="list-style-type: none"> १. अर्जदाराची शैक्षणिक अर्हता २. पदव्युत्तर प्रशिक्षण व सर्टिफिकेट कोर्स प्रशिक्षण शैक्षणिक अर्हता ३. (A) Graduate in Engineering or Technology (१०+२+४ or १०+३+३ years) in IT/Computer Science/Electronics/ Telecommunications/ Electrical/ Instrumentation. OR ४. (B) MSc/MS (१०+२+३+२ years) in Computer Science, IT, Electronics. OR ५. (C) As per the Eligibility Criteria shared by C-DAC time-to-time ६. वरील पात्रताधारक विद्यार्थ्यांनी C-DAC मार्फत आयोजित चाचणी (C-CAT) परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारास या प्रशिक्षणासाठी पात्र ठरविण्यात येईल. ७. जातीचा उल्लेख असलेला शासकीय पुरावा. (T.C./L.O) ८. उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र (८ लाखाच्या आतील) किंवा EWS प्रमाणपत्र. ९. महाराष्ट्र राज्य अधिवास प्रमाणपत्र (Age Nationality & Domicile) . १०. वय १८ ते ३५ वर्षे. ११. आधार कार्ड. १२. वरील अ.क्र.१ ते ५ व्यतिरिक्त या योजनेसाठी इतर कागदपत्रे मागवण्याचा अधिकार अमृत संस्थेचा असेल.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> १. ज्या खुल्या प्रवर्गातील जातींना कुठल्याही स्वतंत्र शासकीय विभाग/संस्था/ महामंडळा मार्फत योजनांचा लाभ मिळत नाही, अशा खुल्या प्रवर्गातील उमेदवार असावा. त्यासाठी सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदारची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

		<p>२. उमेदवारच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्ययावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>३. जातीचा उल्लेख असलेला शासकीय पुरावा. (T.C./L.C)</p> <p>४. योजनेसाठी लागणारे शैक्षणिक पात्र प्रमाणपत्र.</p> <p>५. C-cat परीक्षा उत्तीर्ण प्रमाणपत्र.</p> <p>६. अर्ज करते वेळी रहात असलेल्या जागेबाबतचा पुरावा.</p> <p>७. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक.</p> <p>८. उमेदवाराच्या पॅन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>९. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बैंक खात्याचा तपशिल.</p> <p>१०. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>११. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

१८. योजनेचे नाव :- संगणक टंकलेखन व लघुलेखन प्रशिक्षण योजना (AMRUT)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	उद्योगाभिमुख व रोजगारक्षम अशा महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेच्या शासकीय संगणक टंकलेखन बेसिक कोर्स प्रमाणपत्र परीक्षा (GCC-TBC) व ऑनलाईन लघुलेखन परीक्षा उत्तीर्ण उमेदवारांना परीक्षा शुल्कप्रतिपूर्ती करणेबाबत
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ol style="list-style-type: none"> १. शासकीय संगणक टंकलेखन बेसिक कोर्स प्रमाणपत्र परीक्षा (GCC-TBC) व ऑनलाईन लघुलेखन परीक्षा यासाठी राज्यातील विविध नोंदणीकृत शासन २. मान्य टंकलेखन संस्थांचे माध्यमातून प्रवेश घेतलेल्या व महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेकडे ऑनलाईन नोंदणी केलेल्या खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दुर्बल घटकातील उमेदवारांना प्रथमतः स्वखर्चाने संबंधित कोर्सचे शुल्क भरून प्रवेश घ्यावा लागेल. उत्तीर्ण झालेल्या अमृत लाभार्थी निकषांची पूर्तता करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी अमृतच्या संकेतस्थळावर www.mahaamrut.org.in आवश्यक त्या कागदपत्रासहित अर्ज करणे आवश्यक आहे. ३. पात्र लाभार्थ्यांना शासकीय संगणक टंकलेखन बेसिक कोर्स प्रमाणपत्र परीक्षा (GCC-TBC) व ऑनलाईन लघुलेखन परीक्षा शुल्क प्रतिपूर्ती अमृत संस्थेद्वारे बँक खात्यात वर्ग करण्यात येईल. ४. योजना ३ वर्ष कालावधीसाठी असेल यात व्यवस्थापकीय संचालक अमृत यांना आवश्यकते नुसार बदल करण्याचे अधिकार अबाधित राहील.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> १. अर्जदाराने महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेच्या शासकीय संगणक टंकलेखन बेसिक कोर्स प्रमाणपत्र परीक्षा (GCC-TBC) व ऑनलाईन लघुलेखन परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या निकालाची प्रत सादर करणे बंधनकारक राहील. २. अमृत कळून आर्थिक लाभ घेण्यापूर्वी अर्जदाराने अर्जासोबत महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेची संबंधित परीक्षा देणार असल्याचे स्वयंघोषणापत्र देणे आवश्यक राहील. ३. शासनमान्य टंकलेखन संस्थेमध्ये अभ्यासक्रमांसाठी जमा केलेल्या फी/शुल्काची स्वस्वाक्षांकित पावती ४. शैक्षणिक पात्रता किमान १० वी पास.

		<p>५. वयोगट १६ ते ४०.</p> <p>६. अर्जदाराचे कुटंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत लाभार्थ्याने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>७. अर्जदाराने यापूर्वी व अर्ज करताना कधीही टंकलेखन परीक्षेसाठी कोणत्याही संस्थेकडून प्रोत्साहनपर अर्थसहाय्य घेतले नसल्याचे स्वयंघोषणापत्र व संस्था चालकांचे प्रमाणपत्र</p> <p>८. उमेदवाराच्या आधार कार्डची स्वस्वाक्षांकित सत्य प्रत</p> <p>९. अमृत लक्षित गटाच्या जातीचा असल्याबाबतचा पुरावा सत्य प्रत (T.C., L.C.व शालेय निर्गम उतारा)</p> <p>१०. उमेदवाराच्या वैयक्तिक बँक खात्याचा तपशिल (बँकेचे नाव, शाखा, खाते क्रमांक, आयएफएस कोड)</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९.	योजनेसंदर्भात तकार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

१९.योजनेचे नाव :- इंडो जर्मन टुल रूम, औरंगाबाद (संभाजीनगर) या संस्थेमार्फत कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्याबाबत (AMRUT)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	इंडो जर्मन टुल रूम, औरंगाबाद (संभाजीनगर) या संस्थेमार्फत कौशल्य विकास प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्याबाबत
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१. उमेदवाराच्या अभ्यासक्रमाच्या निवडीनुसार IGR ने प्रत्येक अभ्यासक्रमासाठी ठरविल्याप्रमाणे शैक्षणिक अर्हता इयत्ता १० उत्तीर्ण, आयटीआय ते तांत्रिक पदवी/पदविका धारक असणे आवश्यक आहे.</p> <p>२. अमृत संस्थेकडून लाभ मिळवण्यासाठी उमेदवाराने अपेक्षित खुल्या अमृतच्या लाभार्थी / लक्षीत गटातील जातीचा असल्याबाबतचा पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>३. उमेदवाराच्या कुटंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असल्याबाबत सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.</p> <p>४. आधारकार्डची प्रत</p> <p>५. महाराष्ट्राचा अधिवास असल्याचा दाखल्याची प्रत</p> <p>६. प्रशिक्षणार्थी लाभार्थीचे वय १८ ते ४० वर्षे दरम्यान असावे.</p>
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१. आधार कार्ड</p> <p>२. पॅन कार्ड</p> <p>३. उत्पन्नाचा दाखला (८ लाखापेक्षा कमी)</p> <p>४. डोमिसाईल प्रमाणपत्र</p> <p>५. शाळा सोडल्याचा दाखला (TC वर जातीचा उल्लेख असावा)</p> <p>६. शैक्षणिक पुरावा (किमान १० वी पास असावा)</p> <p>७. Passport / Driving License / Voter ID / Ration Card /</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक

७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

२०. योजनेचे नाव :- अमृत युवा व्यक्तिमत्त्व विकास (सॉफ्ट स्किल) व संगणक कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजनेची माहिती (AMRUT)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	युवक-युवतींना संवाद, सूचना कौशल्य, सॉफ्ट स्किल, इंग्रजीसहित इतर प्रमुख भाषांवर प्रभुत्व, आत्मविश्वास वृद्धी व संगणक कौशल्य, याद्वारे व्यक्तीमत्त्व विकास घडविणे व उद्योगाभिमुख व रोजगार निर्मिती करणारे प्रशिक्षण देणे
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ol style="list-style-type: none"> १. अमृत संस्थेकडील लाभासाठी अर्जदार महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील अमृतच्या लक्षित गटातील जातीचा असणे आवश्यक. (जातीचा पुरावा जोडणे बंधनकारक) २. अर्जदार प्रशिक्षण कोर्सनिहाय संस्थांनी निर्धारित केलेली किमान शैक्षणिक / तांत्रिक पदवी / पदविका धारक असणे आवश्यक, (शैक्षणिक अर्हतेची प्रत जोडावी.) ३. उमेदवाराचे वय १८ ते ४५ वर्षे दरम्यान असावे. ४. अर्जदाराच्या कुटुंबाचे एकनित वार्षिक उत्पन्न रुपये आठ लाखपेक्षा कमी असल्याबाबत सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे वैध प्रमाणपत्र सादर करावे. ५. अर्जदार महाराष्ट्राचा अधिवासी (डोमिसाईल) असल्याचा वैध दाखला आवश्यक ६. अर्जदाराचे आधारकार्ड व पॅनकार्डची स्वसाक्षांकित प्रत ७. अर्जदाराच्या स्वतःचे नावे असलेल्या बँक खात्याचा तपशील (खाते क्रमांक, खाते प्रकार, शाखा, आय.एफ.एस.सी.कोड इ.) व रद्द केलेल्या चेकची प्रत जोडावी.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> १. आधार कार्ड २. पॅन कार्ड ३. उत्पन्नाचा दाखला (८ लाखापेक्षा कमी) / EWS ४. डोमिसाईल प्रमाणपत्र ५. शाळा सोडल्याचा दाखला (TC वर जातीचा उल्लेख असावा) ६. शैक्षणिक पुरावा (किमान १२ वी पास असावा)
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/

५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

२१.योजनेचे नाव :- इनक्युबेशन सेंटर योजना सुरु करणे बाबत. (AMRUT)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्रातील खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दुर्बल घटकातील ज्या उमेदवारांची नवीन कल्पनांच्या माधमातून नवउद्योजक बनण्याची इच्छा आहे त्यांना मार्गदर्शन करून नवव्यवसाय उभारणीस प्रेरणा देणे व मार्गदर्शन करणे
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ol style="list-style-type: none"> १. अर्जदार लक्षित गटातील तरुण नवोद्योजक असावा. २. अर्जदार किमान बारावी उत्तीर्ण असावा. ३. अर्जदाराकडे स्वतःची नवीन तंत्रज्ञान कल्पना असावी. ४. सदर आर्थिक सहाय्य कालावधीत उमेदवाराने उद्योजकीय आकांक्षेसाठी पूर्णवेळ पाठपुरावा करणे आवश्यक राहील. ५. या कालावधीत उमेदवाराने या योजने सारख्या अन्य कोणताही लाभ घेतलेला नसावा. ६. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु, ८ लाख पेक्षा कमी असावे, त्यासाठी संबंधित प्राधिकृत अधिकारी यांचा उत्पन्नाचा वैध दाखला आवश्यक ७. उमेदवाराचे वय ३५ पेक्षा जास्त नसावे. ८. उमेदवाराच्या आधार कार्डची स्वस्वक्षांकित सत्य प्रत ९. उमेदवाराच्या पॅनकार्डची स्वस्वक्षांकित सत्य प्रत १०. उमेदवाराचा अद्यावत फोटो ११. अमृत संस्थेकडून लाभ मिळवण्यासाठी अपेक्षित खुल्या प्रवर्गातील जातीचा लाभार्थी असल्याबाबतचा पुरावा १२. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल (बँकेचे नाव, शाखा, खाते क्रमांक, आयएफएससी कोड)
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> १. आधार कार्ड २. पॅन कार्ड

		<ul style="list-style-type: none"> ३. उत्पन्नाचा दाखला (८ लाखापेक्षा कमी) / EWS ४. डोमिसाईल प्रमाणपत्र ५. शाळा सोडल्याचा दाखला (TC वर जातीचा उल्लेख असावा) ६. शैक्षणिक पुरावा (किमान १२ वी पास असावा) ७. उमेदवाराचा फोटो ८. वैयक्तिक आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशिल
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

२२.योजनेचे नाव :- अमृत कौशल्य विकासासाठी सेंट्रल इंस्टीट्यूट ऑफ पेट्रोकेमिकल इंजिनिरिंग अँड टेक्नॉलॉजी CIPET या केंद्र शासनाच्या प्रशिक्षण संस्थेमार्फतरोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण कार्यक्रम. (AMRUT)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	अमृत कौशल्य विकासासाठी सेंट्रल इंस्टीट्यूट ऑफ पेट्रोकेमिकल इंजिनिरिंग अँड टेक्नॉलॉजी CIPET या केंद्र शासनाच्या प्रशिक्षण संस्थेमार्फतरोजगारक्षम व उद्योगाभिमुख प्रशिक्षण कार्यक्रम.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ol style="list-style-type: none"> १. CIPET ने प्रत्येक उपक्रमासाठी ठरविल्या प्रमाणे शैक्षणिक अर्हता प्रमाणपत्र, २. अमृत लक्षित गटातील जातीचा असल्याचा शासकीय पुरावा. ३. कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाख. ४. आधारकार्ड ५. महाराष्ट्राचा रहिवासी असल्याचा अधिवास दाखला (Domicile Certificate). ६. अमृत च्या लक्षित गटातील उमेदवारांसाठी वयोमर्यादा - १८ ते ४० वर्ष
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> १. ज्या खुल्या प्रवर्गातील जातींना कुठल्याही स्वतंत्र शासकीय विभाग/संस्था/ महामंडळा मार्फत योजनांचा लाभ मिळत नाही, अशा खुल्या प्रवर्गातील उमेदवार असावा. त्यासाठी सक्षम प्राधिकारी यांनी निर्गमित केलेला अद्यायावत वैध शासकीय दाखला ज्यामध्ये उमेदवाराची जात नमूद आहे अथवा अर्जदाराची शाळा सोडल्याच्या दाखल्याची प्रत अथवा शाळेचे transfer प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. २. उमेदवाराच्या कुटुंबाचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. आठ लाखाच्या आत असले बाबत उमेदवाराने सक्षम प्राधिकारी यांचे उत्पन्नाचे अद्यायावत वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. ३. योजनेसाठी लागणारे शैक्षणिक पात्र प्रमाणपत्र. ४. अर्ज करते वेळी रहात असलेल्या जागेबाबतचा पुरावा. ५. उमेदवाराने महाराष्ट्राचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक. ६. उमेदवाराच्या पैन कार्ड ची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत. ७. उमेदवाराच्या वैयक्तिक आधार संलग्न बैंक खात्याचा तपशिल. ८. उमेदवाराच्या नावामध्ये बदल असल्यास तसा वैध पुरावा सादर करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी

		<p>विवाह नोंदणी चा दाखला अथवा शासनाचे राजपत्राची स्वसाक्षांकित सत्य प्रत.</p> <p>९. व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत यांचे निर्देशानुसार आवश्यकता असल्यास योजनेच्या संबंधित कागदपत्रे वेळोवेळी सादर करणे आवश्यक राहील.</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://mahaamrut.org.in/
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) सहायक संशोधन अधिकारी, २) संशोधन अधिकारी, ३) निबंधक, ४) विशेष कार्य अधिकारी, ५) व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे
९	योजनेसांदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, अमृत, पुणे

२३. योजनेचे नाव :- वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा रु.१५.०० लक्ष पर्यंतची कर्ज योजना (OBC Mahamandal)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	<p>१) महाराष्ट्र राज्यातील इतर मागासवर्गीय प्रवर्गातील गरजू व कुशल व्यक्तींना कृषी संलग्न व पारंपारिक उपक्रम, लघु व मध्यम उदयोग, उत्पादन, व्यापार व विक्री, सेवा इ. व्यवसायाकरीता कर्ज व्याज परतावा उपलब्ध करून देणे, हा योजनेचा मुख्य हेतु आहे.</p> <p>२) अर्जदारास महामंडळाकडून पात्रता प्रमाणपत्र (LOI) प्राप्त झाल्यानंतर अर्जदाराने बँकेकडून कर्ज प्रकरण मंजूर करून घेणे आवश्यक आहे.</p> <p>३) बँकेने रु.१५.०० लक्ष मर्यादित कर्ज मंजूर केलेल्या उमेदवाने वेळेत कर्जाचे हप्ते भरल्यास, हप्ता भरल्यावर त्यातील व्याजाची रक्कम (१२% च्या मर्यादित) त्याच्या आधार लिंक बँक खात्यात दरमहा महामंडळामार्फत जमा करण्यात येईल.</p> <p>४) व्यवसायाच्या स्वरूपानुसार कर्ज रक्कम मंजूर करण्यात येईल.</p>
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१) महामंडळाच्या वेबपोर्टलवर अर्जदाराने नाव नोंदणी करणे अनिवार्य आहे.</p> <p>२) कर्ज परतफेडीचा कालावधी बँकेच्या निकषानुसार असेल. (परतफेडीचा कालावधी ५ वर्षे)</p> <p>३) अर्जदाराने नियमित कर्ज परतफेड केली नाही तर महामंडळाकडून व्याज परतावा दिला जात नाही.</p> <p>४) अर्जदाराची कौटुंबिक वार्षिक उत्पन्न मर्यादा शासनाने वेळोवेळी निर्धारित केलेल्या नॉन क्रिमीलेअरच्या मर्यादित असावी.</p> <p>५) अर्जदाराने पोर्टलवर व्यवसाय सुरु असल्याचे किमान २ फोटो अपलोड करावेत.</p>
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१) अर्जदाराचे जात प्रमाणपत्र</p> <p>२) अर्जदाराचे आधारकार्ड</p> <p>३) अर्जदाराचा जन्म दाखला / वयाचा पुरावा</p> <p>४) अर्जदाराच्या आधार संलग्न बँक खात्याचा तपशील</p> <p>५) इतर आवश्यक कागदपत्रे</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.msobcfdc.org

५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	अर्ज सादर करण्याकरीता कोणतेही शुल्क आकारण्यात येत नाही.
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	मुख्यालयास पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ७ कामाच्या दिवसात पात्रता प्रमाणपत्र (LOI) निर्गमित करण्यात येते. LOI च्या आधारे अर्जदार बँकेकडून कर्ज मंजूर करून घेतो.
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई

२४.योजनेचे नाव :- शैक्षणिक कर्ज व्याज प्रतावा योजना (OBC Mahamandal)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	उच्च शिक्षणासाठी राज्य, देशांतर्गत व आंतरराष्ट्रीय अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेण्याकरीता बँकेकडून राज्यांतर्गत व देशांतर्गत अभ्यासक्रमासाठी रु.१०.०० लक्ष व परदेशी अभ्यासक्रमासाठी रु.२०.०० लक्ष इतके महत्तम कर्ज अदा करण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) अर्जदार विद्यार्थी इतर मागासवर्गीय व महाराष्ट्राचा सर्वसाधारण रहिवाणी असावा. २) विद्यार्थ्यांचे वय १७ ते ३० वर्षे दरम्यान असावे. ३) अर्जदार इयत्ता १२ वी ६०% गुणांसह उत्तीर्ण असावा. ४) अर्जदाराची ग्रामीण व शहरी भागाकरीता कौटुंबिक वार्षिक उत्पन्न मर्यादा शासनाच्या सक्षम प्राधिकरणाने वेळोवेळी निर्धारीत केलेल्या नॉन क्रिमीलेअरच्या मर्यादेत असावी.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१) अर्जदारांचा जन्माचा / वयाचा दाखला २) शैक्षणिक शुल्कांसंबंधित पत्र ३) मान्यता प्राप्त संस्थेत प्रवेश घेतल्याचा पुरावा ४) अर्जदार व अर्जदाराचे पालक यांचे आधार कार्ड (Front & Back side) ५) ज्या अभ्यासक्रमाकरीता शैक्षणिक कर्ज आवश्यक आहे त्या अभ्यासक्रमासाठीची पात्रता परिक्षा उत्तीर्ण झाल्याची गुणपत्रिका
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.msobcfdc.org
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	अर्ज सादर करण्याकरीता कोणतेही शुल्क आकारण्यात येत नाही.
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही

७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	मुख्यालयास पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ७ कामाच्या दिवसात पात्रता प्रमाणपत्र (LOI) निर्गमित करण्यात येते. LOI च्या आधारे अर्जदार बँकेकडून कर्ज मंजूर करून घेतो.
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई

२५. योजनेचे नाव :- गट कर्ज व्याज प्रतावा योजना (OBC Mahamandal)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महामंडळाच्या निकषांनुसार विहीत केलेल्या वार्षिक उत्पन्न मर्यादेतील उमेदवारांच्या बचत गट, भागीदारी संस्था, सहकारी संस्था, कंपनी (कंपनी अधिनियम, २०१३ अंतर्गत), (LLP, FPO) अशा शासन प्रमाणिकरण प्राप्त संस्थाना बँकेद्वारा स्वयंरोजगार, उदयोग उभारणीकरीता जे कर्ज दिले जाईल, त्या कर्ज रक्कमेवरील व्याज प्रतावा हा बँक प्रमाणीकरणानुसार महामंडळाकडून अदा केला जातो.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) महामंडळाच्या अधिकृत वेबपोर्टलवर अर्ज सादर करणे अनिवार्य २) गटातील अर्जदारांचे किमान वय १८ ते ४५ वर्षे पर्यंत असावे, तसेच अर्जदार हे महाराष्ट्राचे रहिवासी असावेत. ३) अर्जदारांची कौटुंबिक वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादा शासनाने वेळोवेळी निर्धारित केलेल्या नॉन क्रिमीलेअरच्या मर्यादेत असावी. ४) गटातील अर्जदारांचे कर्ज खाते आधार संलग्न असणे अनिवार्य आहे. ५) गटातील सर्व सदस्यांचा CIBIL Credit Score किमान ५०० इतका असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१) गटातील सदस्यांचे जातीचे प्रमाणपत्र, आधार कार्ड, पैनकार्ड, पासपोर्ट साईज फोटो २) शैक्षणिक अर्हतेचे प्रमाणपत्र / जन्म तारखेचा दाखला ३) रहिवास पुरावा आणि डोमीसाईल सर्टिफिकेट ४) उत्पन्नाचा दाखला ५) व्यवसायाच्या अनुषंगाने आवश्यक प्रकल्प अहवाल व कच्चा माल, यंत्र सामग्री इत्यादीचे दरपत्रक.
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.msobcfdc.org
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	अर्ज सादर करण्याकरीता कोणतेही शुल्क आकारण्यात येत नाही.
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही

७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	मुख्यालयास पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ७ कामाच्या दिवसात पात्रता प्रमाणपत्र (LOI) निर्गमित करण्यात येते. LOI च्या आधारे अर्जदार बँकेकडून कर्ज मंजूर करून घेतो.
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई

२६. योजनेचे नाव :- रु.१.०० लक्षपर्यंतची थेट कर्ज योजना (OBC Mahamandal)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशील	शासनाकडून प्राप्त होणाऱ्या भागभांडवलातून ही योजना राबविण्यात येते. यामध्ये रु.१.०० लक्ष पर्यंत थेट कर्ज उपलब्ध करून घेण्यात येते व लाभार्थीचा सहभाग निरंक असतो.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) अर्जदार इतर मागास प्रवर्गातील असावा व महाराष्ट्राचा रहिवासी असावा. २) अर्जदाराचे वय १८ ते ५५ वर्षे असावे. ३) अर्जदारांचा CIBIL Credit Score किमान ५०० इतका असावा. ४) अर्जदारांचे बँक खाते आधार संलग्न असावे.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१) शिधापत्रिकेची प्रमाणित प्रत, पासपोर्ट साईज फोटो, फोटो ओळखपत्र २) सक्षम अधिकारी यांनी दिलेला संपूर्ण कुटुंबाच्या वार्षिक उत्पन्नाचा दाखला (रु.१.०० लक्ष पर्यंत) ३) अर्जदारांच्या शैक्षणिक अर्हतेचे प्रमाणपत्र / जन्म तारेखेचा दाखला ४) व्यवसाय स्थळाची भाडेपावती, करारनामा, ७/१२ उतारा ५) व्यवसायाच्या अनुषंगाने दरपत्रक ७) आधारकार्ड संलग्न बँक खात्याचा तपशील
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.msobcfdc.org
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	अर्ज सादर करण्याकरीता कोणतेही शुल्क आकारण्यात येत नाही.
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही

७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर केल्यानंतर ९० दिवसांत
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई

२७.योजनेचे नाव :-महिला स्वयंसिद्धी व्याज परतावा योजना (रु.५.०० लक्ष ते रु.१०.०० लक्षपर्यंत) (OBC Mahamandal)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	<p>१) इतर मागास प्रवर्गातील गरीब, होतकरु, परितक्त्या महिलांचे सक्षमीकरण करून त्यांना स्वावलंबी व आत्मनिर्भर करणे हा योजनेचा मुख्य हेतू आहे.</p> <p>२) सदर योजना महिला आर्थिक विकास महामंडळाच्या लोकसंचालित साधनकेंद्र (CMRC) च्या सहाय्याने राबविण्यात येते.</p> <p>३) लोकसंचालित साधनकेंद्र (CMRC) मार्फत प्राप्त झालेल्या प्रस्तावास महामंडळाद्वारा पात्रता प्रमाणपत्र (LOI) निर्गमित करण्यात येते. सदर LOI प्राप्त झाल्यानंतर बचत गटास बँकेकडून कर्ज प्रकरण मंजूर करून घ्यावे लागते.</p> <p>४) महिला बचत गटानां बँकांमार्फत वितरीत केलेल्या रु.५.०० लक्ष ते रु.१०..०० लक्ष पर्यंतच्या रक्कमेवरील १२% व्याजाच्या मर्यादित व्याज परतावा महामंडळाकडून संबंधित बचत गटानां अदा करण्यात येते.</p> <p>५) महामंडळामार्फत महिला बचत गटाच्या बँक खात्यामध्ये दर तिमाही व्याजाचा परतावा बँकेच्या मंजूरीनुसार ५ वर्षापर्यंतच्या कालावधीकरीता बँक प्रमाणिकरणानुसार अदा करण्यात येतो.</p>
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१) पात्र बचत गटातील महिलांचे किमान वय १८ वर्षे व कमाल वय ६०वर्षे असावे.</p> <p>२) पात्र महिला बचत गटातील फक्त इतर मागास प्रवर्गाच्या महिला अर्जदारांना व्याज परतावा योजनेचा लाभ महामंडळाकडून देण्यात येतो.</p> <p>३) प्रथम टप्यातील कर्ज नियमित परतफेडीनंतर सदर बचत गट द्वितीय टप्यात रु.१०.०० लक्ष पर्यंत कर्ज बँकेकडून मंजूर करून घेण्यास पात्र होईल.</p>

३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१) अर्जदारास सक्षम अधिकाऱ्याने निर्गमित केलेला इतर मागास प्रवर्गातील जातीचा दाखला</p> <p>२) जन्म तारखेचा पुरावा / शाळा सोडल्याचा दाखला</p> <p>३) बचत गटाच्या बँक पासबुकची झोरॉक्स</p> <p>४) बचत गटातील महिला सदस्यांचे CMRC कडून प्रमाणित कौटुंबिक उत्पन्नाबाबतचे प्रमाणपत्र अथवा स्वयंघोषणापत्र</p> <p>५) इतर आवश्यक कागदपत्रे</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.msobcfdc.org
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	अर्ज सादर करण्याकरीता कोणतेही शुल्क आकारण्यात येत नाही.
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	मुख्यालयास पोर्टलवर ऑनलाईन अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ७ कामाच्या दिवसात पात्रता प्रमाणपत्र (LOI) निर्गमित करण्यात येते. LOI च्या आधारे अर्जदार बँकेकडून कर्ज मंजूर करून घेतो.
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई

२८. योजनेचे नाव :-२०% बीज भांडवल योजना (OBC Mahamandal)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	१) राष्ट्रीयकृत बँका, जिल्हा अग्रणी व जिल्हा मध्यवर्ती बँकेच्या माध्यमातून सदर योजना राबविण्यात येते. २) महामंडळाचा सहभाग २०%, लाभ्यार्थ्याचा सहभाग ५% व बँकांचा सहभाग ७५% असतो. ३) महत्तम प्रकल्प मर्यादा रु.५.०० लक्ष इतकी आहे. ४) महामंडळाच्या कर्जावरील व्याजाचा दर ६% इतका असून परतफेडीचा कालावधी ५ वर्ष इतका असतो.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) अर्जदार इतर मागासवर्गीय प्रवर्गाचा असावा. २) अर्जदाराचे वय १८ ते ५० वर्ष असावे. ३) अर्जदाराचे एकत्रित कौटुंबिक वार्षिक उत्पन्न रु.१.०० लक्ष पर्यंत (सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेल्या उत्पन्न प्रमाणपत्रानुसार)
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१) अर्जदाराचे जात प्रमाणपत्र २) अर्जदाराचे जात प्रमाणपत्र रहिवास प्रमाणपत्र (Domicile) ३) स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे व्यवसाय करण्याबाबत ना-हरकत प्रमाणपत्र ४) तांत्रिक व्यवसायासाठी जे परवाने / लायसन्स आवश्यक असतील असे परवाने / लायसन्स ५) अर्जदाराला ज्या प्रयोजनासाठी कर्ज मंजूर होणार आहे त्याच प्रयोजनार्थ कर्ज रक्कमेचा उपयोग करण्याबाबतचे प्रतिज्ञापत्र
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.msobcfdc.org
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	अर्ज सादर करण्याकरीता कोणतेही शुल्क आकारण्यात येत नाही.
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही

७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर केल्यानंतर ९० दिवसांत
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई

२९.योजनेचे नाव :- कौशल्य विकास प्रशिक्षण योजना (OBC Mahamandal)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	<p>१) राज्यातील इतर मागासवर्गीय समाजातील परंपरागत व्यवसायांचे आधुनिकीकरण झालेले असल्यामुळे त्या परंपरागत व्यवसायात कार्यरत असलेल्या तसेच, इतर शैक्षणिक पात्रता धारण केलेल्या इतर मागासवर्गीय समाजातील पात्र व्यक्तींना आधुनिक प्रशिक्षणाचा लाभ व्हावा तसेच, कौशल्य विकास प्रशिक्षण प्रदान करून त्यांना कौशल्यपूर्ण बनविणे व त्याद्वारे रोजगार किंवा स्वयंरोजगार उपलब्ध करून देणे हा योजनेचा मुख्य हेतू आहे.</p> <p>२) स्किल इंडिया पोर्टलवर नोंदणी असलेल्या प्रशिक्षण संस्थांमार्फत प्रशिक्षण देण्यात येते.</p>
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१) अर्जदार इतर मागास प्रवर्गातील असावा.</p> <p>२) महामंडळाच्या पोर्टलवर प्रशिक्षण केंद्रांमार्फत प्रशिक्षणार्थीची नाव नोंदणी अनिवार्य.</p> <p>३) वयोमर्यादा किमान १८ वर्षे ते कमाल ५० वर्षे</p> <p>४) प्रशिक्षणार्थीचे शिक्षण किमान १० वी इयत्ता उत्तीर्ण</p>
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१) प्रशिक्षणार्थीचे आधारकार्ड</p> <p>२) प्रशिक्षणार्थीचा वय व अधिवास दाखला</p> <p>३) सक्षम अधिकाऱ्याने निर्गमित केलेल्या प्रशिक्षणार्थीचा इतर मागास प्रवर्गातील जातीचा दाखला</p> <p>४) प्रशिक्षणार्थीची कौटुंबिक वार्षिक उत्पन्न मर्यादा शासनाच्या सक्षम प्राधिकरणाने वेळोवेळी निर्धारित केलेल्या नॉन क्रिमीलेअरच्या मर्यादेत असावी.</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.msobcfdc.org
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	अर्ज सादर करण्याकरीता कोणतेही शुल्क आकारण्यात येत नाही.
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही

७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	महामंडळाच्या पोर्टलवर एखाद्या Jobrole करीता त्रुटीविरहीत बँच प्राप्त झाल्यानंतर महामंडळाच्या मुख्यालय स्तरावरून साधारणतः कामाच्या १० दिवसांच्या कालावधीत पोर्टलच्या माध्यमातून TBN (Training Batch Number) निर्गमित करण्यात येतो.
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ मर्या, मुंबई

३०. योजनेचे नाव :- २५% बीज भांडवल कर्ज योजना (VJNT Mahamandal)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	राष्ट्रीयकृत बँका, जिल्हा अग्रणी बँका व जिल्हा मध्यवर्ती बँकांच्या माध्यमातून राबविण्यात येतात.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ul style="list-style-type: none"> १. अर्जदार हा महाराष्ट्र राज्याचा रहिवाशी असावा. २. अर्जदार हा विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गाचा असावा. ३. अर्जदाराचे वय १८ ते ५० वर्ष दरम्यान असावे. ४. कुटुंबातील एकावेळी एकाच सदस्याला कर्ज योजनेचा लाभ घेता येदल. ५. अर्जदार हा महामंडळाच्या किंवा इतर महामंडळाच्या कोणत्याही योजनेचा लाभ घेतलेला नसावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ul style="list-style-type: none"> १. शाळेचा दाखला २. सक्षम अधिका-याने दिलेला जातीचा दाखला ३. उत्पन्नाचा दाखला, शिधा वाटप पत्रिका (रेशनिंग कार्ड) ४. आधार कार्ड ५. नागरीकत्व (Domicile Certificate) / रहिवाशी दाखला ६. व्यवसाय व धंद्याचा परवाना ७. व्यवसायाचे दरपत्रक (Quotation) ८. व्यवसायाचे ठिकाण व जागेचा पुरावा भाडे पावती / करारपत्र किंवा मालकी हक्कचा पुरावा ९. प्रकल्प अहवाल
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.vnvjntdc.org
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा	बँकेने कर्ज प्रकरण मंजूर केल्यानंतर १५ दिवसांमध्ये

	कालावधी	
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) जिल्हा व्यवस्थापक, २) प्रादेशिक व्यवस्थापक, ३) व्यवस्थापक, ४) प्रकल्प/व्यवस्थापक (वित्त व लेखा), ५) महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा) (अति.), ६) व्यवस्थापकीय संचालक
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, वसंतराव नाईक विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विकास महामंडळ मर्या., मुंबई

३१.योजनेचे नाव :-रु.१.०० लक्ष थेट कर्ज योजना (VJNT Mahamandal)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	रु.१.०० लक्ष पर्यंत संपुर्ण कर्ज महामंडळाकडून उपलब्ध
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ul style="list-style-type: none"> १. अर्जदार हा महाराष्ट्र राज्याचा रहिवाशी असावा. २. अर्जदार हा विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गाचा असावा. ३. अर्जदाराचे वय १८ ते ५५ वर्ष दरम्यान असावे ४. अर्जदाराचे एकत्रित कौटूंबिक उत्पन्न रु.१.०० लाखापेक्षा जास्त नसावे. ५. कुटूंबातील एकाच सदस्याला कर्ज योजनेचा लाभ घेता येदल. ६. अर्जदार हा महामंडळाच्य कोणत्याही (केंद्र व राज्य) योजनेचा थकबाकीदार नासावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ul style="list-style-type: none"> १. शाळेचा दाखला २. सक्षम अधिका-याने दिलेला जातीचा दाखला, उत्पन्नाचा दाखला ३. शिधा वाटप पत्रिका (रेशनिंग कार्ड) ४. आधार कार्ड ५. नागरीकत्व (Domicile Certificate) / रहिवाशी दाखला ६. व्यवसाय व धंद्याचा परवाना ७. व्यवसायाचे दरपत्रक (Quotation) ८. व्यवसायाचे ठिकाण व जागेचा पुरावा भाडे पावती / करारपत्र किंवा मालकी हक्कचा पुरावा ९. जामिनदार यांचे कागदपत्रक
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज	www.vnvjntdc.org

	करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	३० दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) जिल्हा व्यवस्थापक, २) प्रादेशिक व्यवस्थापक, ३) व्यवस्थापक, ४) प्रकल्प/व्यवस्थापक (वित्त व लेखा), ५) महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा) (अति.), ६) व्यवस्थापकीय संचालक
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, वसंतराव नाईक विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विकास महामंडळ मर्या., मुंबई

३२. योजनेचे नाव :- वैयक्तिक कर्ज व्याज प्रतावा योजना (VJNT Mahamandal)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	वैयक्तिक कर्ज व्याज प्रतावा योजनेची मर्यादा रु. १५.०० लक्ष पर्यंत (लाभार्थ्याने वेळेत कर्जाचे हप्ते भरल्यास, भरल्यावर त्यातील व्याजाची रक्कम (१२% च्या मर्यादित) त्यांच्या आधार लिंक खात्यात दरमहा महामंडळामार्फत जमा करण्यात येईल.)
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ol style="list-style-type: none"> १. अर्जदार हा महाराष्ट्र राज्याचा रहिवाशी असावा. २. अर्जदार हा विमुक्त जा/पती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गाचा असावा. ३. अर्जदाराचे वय १८ ते ५० वर्ष दरम्यान असावे. ४. अर्जदाराचे एकत्रित कौटूंबिक उत्पन्न नॉन क्रीमीलेअर करीता रु.८.०० लाखाच्या मर्यादित असावे. ५. कुटूंबातील एकाच सदस्याला कर्ज योजनेचा लाभ घेता येदल. ६. अर्जदार हा महामंडळाच्या कोणत्याही (केंद्र व राज्य) योजनेचा थकबाकीदार नासावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> १. सक्षम अधिका-याने दिलेला जातीचा दाखला २. सक्षम अधिका-याने दिलेला उत्पन्नाचा दाखला ३. रेशनकार्ड झेरॉक्स ४. आधार कार्ड झेरॉक्स ५. नागरीकत्व (Domicile Certificate) / रहिवासी दाखला ६. व्यवसायाचे दरपत्रक (Quotation) (आवश्यक असल्यास) ७. वाहनसंदर्भात असल्यास लायन्संस/परवाना ८. महिला अर्जदार यांचे लग्न झाले असल्यास विवाह नोंदणी प्रमाणपत्र अथवा माहेरच्या व सासरच्या नावांतील बदलाचे अँफेडिव्हीट जोडावे.
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.vnjntdc.org
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक

६	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	बँकेने कर्ज प्रकरण मंजुर केल्यानंतर लाभार्थ्याने वेळेवर हप्ते भरल्यास कर्ज मंजुर केल्याच्या पुढील महिन्यापासून लाभार्थ्याच्या बँक खात्यामध्ये व्याज परतावा अदा करण्यात येतो.
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) जिल्हा व्यवस्थापक, २) प्रादेशिक व्यवस्थापक, ३) व्यवस्थापक, ४) प्रकल्प/व्यवस्थापक (वित्त व लेखा), ५) महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा) (अति.), ६) व्यवस्थापकीय संचालक
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, वसंतराव नाईक विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विकास महामंडळ मर्या., मुंबई

३३.योजनेचे नाव :- गट कर्ज व्याज प्रतावा योजना (VJNT Mahamandal)

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	गट कर्ज व्याज प्रतावा योजनेची मर्यादा रु. १०.०० लक्ष ते रु.५०.०० लक्ष पर्यंत (गटाने वेळेत कर्जाचे हप्ते भरल्यास, भरल्यावर त्यातील व्याजाची रक्कम (१२% च्या मर्यादेत अथवा रु.१५.०० लाखाच्या मर्यादेत) त्यांच्या आधार लिंक खात्यात दरमहा महामंडळामार्फत जमा करण्यात येईल.)
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ol style="list-style-type: none"> १. गटातील अर्जदार हा महाराष्ट्र राज्याचा रहिवाशी असावा. २. गटातील अर्जदार हा विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गाचा असावा. ३. गटातील अर्जदारांचे वय १८ ते ४५ वर्ष दरम्यान असावे. ४. गटातील लाभार्थ्याचे कर्ज खाते आधारकार्ड लिंक असणे आवश्यक आहे. ५. गटातील सर्व लाभार्थ्याचे प्रमाणित वार्षिक कौटूबिक उत्पन्न, नाँॱ क्रीमीलेअर करीता असलेल्या कौटूबिक उत्पन्न रु.८.०० लाखाच्या मर्यादेत असावे. ६. गटातील अर्जदार हे महामंडळाच्या किंवा इतर महामंडळाच्या कोणत्याही योजनेचा लाभ घेतलेला नसावेत.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> १. अर्जकत्याने स्वतःचा व सदस्यांचा जातीचा दाखला, २. अर्जकत्यांचे व सदस्यांचे कौटूबीक वार्षिक उत्पन्न (रु.८ लाखाच्या मर्यादेत असल्याचे उत्पन्नाचा दाखला), ३. अर्जकत्याने स्वतःचा व सदस्याचा रहिवासी पुरावा/रेशनकार्ड झेरॉक्स/लाईट बील, ४. अर्जकत्याने स्वतःचा व सदस्याचे आधार कार्ड झेरॉक्स, ५. व्यवसायाचे दरपत्रक (Quotation), ६. गटातील सदस्य संख्या ही किमान ५ असावी., सदर योजनेअंतर्गत (i) भागीदारी संस्था (ii) सहकारी संस्था (iii) बचत गट (iv) एल.एल.पी. (v) कंपनी कायद्याअंतर्गत नोंदणीकृत संस्था व इतर शासन नोदणीकृत संस्था असणे आवश्यक आहे.

४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.vnvjntdc.org
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	बँकेने कर्ज प्रकरण मंजुर केल्यानंतर गटाने वेळेवर हप्ते भरल्यास कर्ज मंजुर केल्याच्या पुढील महिन्यापासून लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये व्याज परतावा अदा करण्यात येतो.
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) जिल्हा व्यवस्थापक, २) प्रादेशिक व्यवस्थापक, ३) व्यवस्थापक, ४) प्रकल्प/व्यवस्थापक (वित्त व लेखा), ५) महाव्यवस्थापक (वित्त व लेखा) (अति.), ६) व्यवस्थापकीय संचालक
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, वसंतराव नाईक विमुक्त जाती व भटक्या जमाती विकास महामंडळ मर्या., मुंबई

३४.योजनेचे नाव :- राज्य सरकारची शालांत परिक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजना (विजाभज)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	विजाभज मागासवर्गीय विद्यार्थी शालांत परिक्षोत्तर शिक्षण घेणेस उद्युक्त व्हावे त्यांना प्रोत्साहन मिळावे या हेतुने इयत्ता अकरावी- पासून ते पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्ती शिक्षण फी, परीक्षा फी व इतर अनुज्ञेय फी संबंधित विद्यार्थ्यांना निवासी व अनिवासी दराने अदा केली जाते.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>विद्यार्थ्याच्या पालकांचे सर्व मार्गानी मिळून होणारे वार्षिक उत्पन्न रूपये २.५० लाखापर्यंत अशा पाल्यास शिष्यवृत्ती दिली जाते. (सुधारीत शासन निर्णय क्र.शिवृत्ती-२०२३/प्र.क्र.८३/शिक्षण दि.२० जून २०२५ पासून)</p> <p>१.उत्पन्नाचा दाखला व जातीचे प्रमाणपत्र,</p> <p>२.शैक्षणिक पात्रता इ.१० वी पास व पुढील शिक्षण चालु असावेत.</p>
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१. जात प्रमाणपत्र - सक्षम प्राधिकाऱ्याने (महाराष्ट्र शासनाने जारी केलेले) दिलेले असावे. हे प्रमाणपत्र रहिवासी पुरावा म्हणून ग्राह्य धरले जाते.</p> <p>२. उत्पन्न प्रमाणपत्र / उत्पन्न जाहीरनामा - सक्षम प्राधिकाऱ्याने जारी केलेले असावे.</p> <p>३. जात पडताळणी प्रमाणपत्र - व्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रम आणि व्यावसायिक पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी अनिवार्य. अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जात पडताळणी अनिवार्य नाही.</p> <p>४. HSC किंवा SSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका.</p> <p>५. गॅप सर्टिफिकेट - अभ्यासात खंड (Gap) असल्यास अनिवार्य; अन्यथा आवश्यक नाही.</p> <p>६. लागू असल्यास वडील/पालक यांचा मृत्यू प्रमाणपत्र.</p> <p>७. राशन कार्ड - कुटुंबातील मुलांची संख्या तपासण्यासाठी.</p> <p>८. लीळ्हिंग सर्टिफिकेट (शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र).</p> <p>पालक/पालकप्रतिनिधी यांची कुटुंबातील लाभार्थी मुलांच्या संख्येबाबतची घोषणा.</p>

४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ई-स्कॉलरशिप संकेत स्थळ - https://mahadbt.maharashtra.gov.in वेबसाईटवर निःशुल्क
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निःशुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निःशुल्क
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावयाच्या दिनांकापासून ३० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

३५.योजनेचे नाव :- राज्य सरकारची शालांत परिक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजना (इमाव)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	इतर मागासवर्गीय विद्यार्थी शालांत परिक्षोत्तर शिक्षण घेणेस उद्युक्त क्वावे त्यांना प्रोत्साहन मिळावे या हेतुने इयत्ता अकरावी- पासून ते पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्ती शिक्षण फी, परीक्षा फी व इतर अनुज्ञेय फी संबंधित विद्यार्थ्यांना निवासी व अनिवासी दराने अदा केली जाते.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>विद्यार्थ्याच्या पालकांचे सर्व मार्गानी मिळून होणारे वार्षिक उत्पन्न रूपये २.५० लाखापर्यंत अशा पाल्यास शिष्यवृत्ती दिली जाते. (सुधारीत शासन निर्णय क्र. शिवृत्ती-२०२३/प्र.क्र.८३/शिक्षण दि.२० जून २०२५ पासुन)</p> <p>१.उत्पन्नाचा दाखला व जातीचे प्रमाणपत्र,</p> <p>२. महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असल्याचे प्रमाणपत्र</p> <p>३.शैक्षणिक पात्रता इ.१० वी पास व पुढील शिक्षण चालु असावेत.</p>
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१. जात प्रमाणपत्र - सक्षम प्राधिकाऱ्याने (महाराष्ट्र शासनाने जारी केलेले) दिलेले असावे. हे प्रमाणपत्र रहिवासी पुरावा म्हणून ग्राह्य धरले जाते.</p> <p>२. उत्पन्न प्रमाणपत्र / उत्पन्न जाहीरनामा - सक्षम प्राधिकाऱ्याने जारी केलेले असावे.</p> <p>३. जात पडताळणी प्रमाणपत्र - व्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रम आणि व्यावसायिक पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी अनिवार्य. अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जात पडताळणी अनिवार्य नाही.</p> <p>४. HSC किंवा SSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका.</p>

		<p>५. गॅप सर्टिफिकेट - अभ्यासात खंड (Gap) असल्यास अनिवार्य; अन्यथा आवश्यक नाही.</p> <p>६. लागू असल्यास वडील/पालक यांचा मृत्यू प्रमाणपत्र.</p> <p>७. राशन कार्ड - कुटुंबातील मुलांची संख्या तपासण्यासाठी.</p> <p>८. लीळिंग सर्टिफिकेट (शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र).</p> <p>९. पालक/पालकप्रतिनिधी यांची कुटुंबातील लाभार्थी मुलांच्या संख्येबाबतची घोषणा.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ई-स्कॉलरशिप संकेत स्थळ https://mahadbt.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर निःशुल्क
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निःशुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निःशुल्क
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावयाच्या दिनांकापासून ३० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

३६.योजनेचे नाव :- राज्य सरकारची शालांत परिक्षोत्तर शिष्यवृत्ती व इतर शैक्षणिक सवलती (विशेष मागास प्रवर्ग विद्यार्थ्यांसाठी)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	विशेष मागासवर्गीय प्रवर्गातील विद्यार्थी शालांत परिक्षोत्तर शिक्षण घेणेस उद्युक्त व्हावे त्यांना प्रोत्साहन मिळावे या हेतुने इयत्ता अकरावी- पासून ते पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्ती शिक्षण फी, परीक्षा फी व इतर अनुज्ञेय फी संबंधित विद्यार्थ्यांना निवासी व अनिवासी दराने अदा केली जाते.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१.विद्यार्थी शालांत परिक्षोत्तर शिक्षण घेणारा असावा. २.शिष्यवृत्तीसाठी विमाप्र या मागास प्रवर्गाच्या ज्या विद्यार्थ्याच्या वडिलांचे/पालकाचे वार्षिक उत्पन्न रु. २.५० लाखापर्यंत असावे. तसेच शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क साठी पालकाचे वार्षिक उत्पन्न रु.२.५० लाख ते ८.०० लाखा पर्यंत असावेत.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. जात प्रमाणपत्र - सक्षम प्राधिकाऱ्याने (महाराष्ट्र शासनाने जारी केलेले) दिलेले असावे. हे प्रमाणपत्र रहिवासी पुरावा म्हणून ग्राह्य धरले जाते. २. उत्पन्न प्रमाणपत्र / उत्पन्न जाहीरनामा - सक्षम प्राधिकाऱ्याने जारी केलेले असावे. ३. जात पडताळणी प्रमाणपत्र - व्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रम आणि व्यावसायिक पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी अनिवार्य. अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जात पडताळणी अनिवार्य नाही. ४. HSC किंवा SSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका. ५. गॅप सर्टिफिकेट - अभ्यासात खंड (Gap) असल्यास अनिवार्य; अन्यथा आवश्यक नाही. ६. लागू असल्यास वडील/पालक यांचा मृत्यू प्रमाणपत्र. ७. राशन कार्ड - कुटुंबातील मुलांची संख्या तपासण्यासाठी. ८. लीळिंग सर्टिफिकेट (शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र). ९. पालक/पालकप्रतिनिधी यांची कुटुंबातील लाभार्थी मुलांच्या संख्येबाबतची घोषणा.

४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ई-स्कॉलरशिप संकेत स्थळ - https://mahadbt.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	नि: शुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	नि: शुल्क
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	विद्यार्थ्यानी अर्ज भरावयाच्या दिनांकापासून ३० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

३७.योजनेचे नाव :- विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षण फी परीक्षा फी प्रदान करण्याची योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	राज्यस्तरीय योजना सदर योजना विमुक्त जाती भटक्या/ जमातीतील विद्यार्थ्यांसाठी लागू आहे. शासकीय, अनुदानित, विना अनुदानित व कायमविना अनुदानित शासकीय संस्था मध्ये शिक्षणायावासायिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेणाऱ्या विजाभज विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षण फी, परीक्षा फी, प्रतिपुर्ती योजना दिनांक १२ मार्च २००७ च्या शासन निर्णयान्वये सुरु केलेली आहे..
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) विद्यार्थी शालांत परिक्षोत्तर शिक्षण घेणारा असावा. २)पालकाचे वार्षिक उत्पन्नरु.२.५०लाख ते रु.८.०० लाखपर्यंत (क्रीमीलेयरच्या मर्यादेत)असावेत.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. जात प्रमाणपत्र - सक्षम प्राधिकाऱ्याने (महाराष्ट्र शासनाने जारी केलेले) दिलेले असावे. हे प्रमाणपत्र रहिवासी पुरावा म्हणून ग्राह्य धरले जाते. २. उत्पन्न प्रमाणपत्र / उत्पन्न जाहीरनामा - सक्षम प्राधिकाऱ्याने जारी केलेले असावे. ३. जात पडताळणी प्रमाणपत्र - व्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रम आणि व्यावसायिक पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी अनिवार्य. अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जात पडताळणी अनिवार्य नाही. ४. HSC किंवा SSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका. ५. गॅप सर्टिफिकेट - अभ्यासात खंड (Gap) असल्यास अनिवार्य; अन्यथा आवश्यक नाही. ६. लागू असल्यास वडील/पालक यांचा मृत्यू प्रमाणपत्र.

		<p>७. राशन कार्ड - कुटुंबातील मुलांची संख्या तपासण्यासाठी.</p> <p>८. लीकिंग सर्टिफिकेट (शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र)</p> <p>९. पालक/पालकप्रतिनिधी यांची कुटुंबातील लाभार्थी मुलांच्या संख्येबाबतची घोषणा.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ई-स्कॉलरशिप संकेत स्थळ - https://mahadbt.maharashtra.gov.in वेबसाईटवर
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	नि: शुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	नि: शुल्क
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावयाच्या दिनांकापासून ३० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

३८.योजनेचे नाव :- इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण फी परीक्षा (इमाव)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	<p>राज्यस्तरीय योजना.</p> <p>सदर योजना इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना उच्चशिक्षण घेता यावे या साठी शासनाने शालांत शिक्षण फी परीक्षा फी देण्याची योजना शासन निर्णयक्र.इमाव-२००३/ प्रक्र.२०३/दि.६.१०.२००३ अन्वयेसन २००३-०४ पासून शासकीय, अनुदानितव विना अनुदानित महाविद्यालयात शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी लागू केलेली आहे.</p>
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१. विद्यार्थी शालांत परिक्षोत्तर शिक्षण घेणारा असावा.</p> <p>२. पालकाचे वार्षिक उत्पन्नरु. २.५०लाख ते रु .८.०० लाखा पर्यंत असावेत.</p>
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१. जात प्रमाणपत्र - सक्षम प्राधिकाऱ्याने (महाराष्ट्र शासनाने जारी केलेले) दिलेले असावे. हे प्रमाणपत्र रहिवासी पुरावा म्हणून ग्राह्य धरले जाते.</p> <p>२. उत्पन्न प्रमाणपत्र / उत्पन्न जाहीरनामा - सक्षम प्राधिकाऱ्याने जारी केलेले असावे.</p> <p>३. जात पडताळणी प्रमाणपत्र - व्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रम आणि व्यावसायिक पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी अनिवार्य. अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जात पडताळणी अनिवार्य नाही.</p> <p>४. HSC किंवा SSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका.</p> <p>५. गॅप सर्टिफिकेट - अभ्यासात खंड (Gap) असल्यास अनिवार्य; अन्यथा आवश्यक नाही.</p> <p>६. लागू असल्यास वडील/पालक यांचा मृत्यू प्रमाणपत्र.</p> <p>७. राशन कार्ड - कुटुंबातील मुलांची संख्या तपासण्यासाठी.</p> <p>लीक्हिंग सर्टिफिकेट (शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र).पालक/पालकप्रतिनिधी यांची</p>

		कुटुंबातील लाभार्थी मुलांच्या संख्येबाबतची घोषणा.
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ई-स्कॉलरशिप संकेत स्थळ - https://mahadbt.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर निःशुल्क
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निःशुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निःशुल्क
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावयाच्या दिनांकापासून ३० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

३९. विमाप्रवर्गाच्या मुला-मुलींना राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज गुणवत्ता शिष्यवृत्ती

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	इयत्ता १० वी च्या परिक्षेत विशेष प्राविण्य मिळवून इयत्ता ११ वी मध्ये प्रवेश घेतलेल्या तसेच इ.१२ वी मध्ये शिकणा-या विजाभज / विमाप्रवर्गाच्या मुला-मुलींना राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज गुणवत्ता शिष्यवृत्ती (२२२५ ई-९५५)
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>राज्यस्तरीय योजना</p> <p>विजाभज / विमाप्र प्रवर्गाच्या मुला-मुलींचा शैक्षणिक दर्जा सुधारावा, त्यांच्या गुणवत्ते मध्ये वाढ व्हावी व तसेच सर्व साधारण विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक स्पर्धेत ते टिकून रहावेत म्हणून शासनाने शासन निर्णयक्र. इमाव २००३/प्र.क्र.२०४/ मावक-३, दिनांक २५ जुलै २००३ अन्वये सदरची योजना शैक्षणिक वर्ष २००३-०४ पासून सुरु करण्यांत आली.</p> <p>इयत्ता ११वी आणि १२वीमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रतिमहिना रु. ३०० प्रमाणे, १० महिन्यांसाठी एकूण रु. ३००० शिष्यवृत्ती मिळेल. ही योजना शिष्यवृत्ती तसेच फ्रीशिप दोन्हीसाठी लागू आहे.</p> <p>विद्यार्थी हा विजाभज / विमाप्र प्रवर्गाचा असावा. विद्यार्थी इयत्ता ११ वीव १२ वी कनिष्ठ महाविद्यालयात शिक्षण घेणारा असावा. सदरील शिष्यवृत्ती करिता उत्पन्नाची अट नाही. विद्यार्थ्यांस इयत्ता १० वी मध्ये ७५ टक्के व त्या पेक्षा जास्त गुण मिळणे आवश्यक आहे. ही शिष्यवृत्ती भारत सरकार शिष्यवृत्ती व इतर गुणवत्ता शिष्यवृत्ती योजने व्यतिरिक्त असेल</p>
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. जात प्रमाणपत्र - सक्षम प्राधिकाऱ्याने जारी केलेले असावे (फक्त महाराष्ट्र शासनाने प्रमाणित

		<p>केलेले प्रमाणपत्र ग्राह्य).</p> <p>२. SSC गुणपत्रिका किंवा शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका.</p> <p>३. लीडिंग सर्टिफिकेट (शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र).</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ई-स्कॉलरशिप संकेत स्थळ - https://mahadbt.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर निःशुल्क
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निःशुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निःशुल्क
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावयाच्या दिनांकापासून ३० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

४०. योजनेचे नाव :- व्यावसायिक पाठ्यक्रमाशी संलग्न असणाऱ्या वस्तिगृहातील निवासी मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाहभत्ता प्रदान करणे (विजाभज / विमाप्र)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	राज्यस्तरीय योजना- विजाभज / विमाप्रवर्गाच्यामुळा-मुलींचे शिक्षण पुर्ण करण्यासाठी सहाय्यभूत व्हावी म्हणून लागू केलेली आहे. (शा.नि.क्र.इमाव-२००३/प्र.क्र.२०२/मावक-३, दिनांक १८-७-२००३) त्यानुसार निर्वाह भत्याचेदर परिशिष्ट अ व ब मध्ये दर्शविण्यात आले आहेत.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. विद्यार्थी हा विजाभज व विमाप्र प्रवर्गातील असावा. २. विद्यार्थी हा भारत सरकार शिष्यवृत्ती धारक असावा. ३. विद्यार्थ्यांने संबंधित व्यावसायिक पाठ्यक्रमाच्या महाविद्यालयाशी संलग्न असलेल्या वस्तिगृहात प्रवेश घेतलेला असावा. ४. विद्यार्थी हा वैद्यकीय, अभियांत्रिकी, पशुधनया अभ्यासक्रमांचापदवी/पदव्युत्तरशिक्षणनियमित घेणारा असावा.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. जात प्रमाणपत्र - सक्षम प्राधिकाऱ्याने (महाराष्ट्र शासनाने जारी केलेले) दिलेले असावे. हे प्रमाणपत्र रहिवासी पुरावा म्हणून ग्राह्य धरले जाते. २. उत्पन्न प्रमाणपत्र / उत्पन्न जाहीरनामा - सक्षम प्राधिकाऱ्याने जारी केलेले असावे. ३. जात पडताळणी प्रमाणपत्र - व्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रम आणि व्यावसायिक पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी अनिवार्य. अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जात पडताळणी अनिवार्य नाही.

		<p>४. HSC किंवा SSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका.</p> <p>५. गॅप सर्टिफिकेट - अभ्यासात खंड (Gap) असल्यास अनिवार्य; अन्यथा आवश्यक नाही.</p> <p>६. लागू असल्यास वडील/पालक यांचा मृत्यु प्रमाणपत्र.</p> <p>७. राशन कार्ड - कुटुंबातील मुलांची संख्या तपासण्यासाठी.</p> <p>८. लीक्हिंग सर्टिफिकेट (शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र).</p> <p>९. पालक/पालकप्रतिनिधी यांची कुटुंबातील लाभार्थी मुलांच्या संख्येबाबतची घोषणा.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ई-स्कॉलरशिप संकेत स्थळ - https://mahadbt.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर निःशुल्क
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निःशुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निःशुल्क
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावयाच्या दिनांकापासून ३० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

४१. योजनेचे नाव :- ओबीसी, व्हीजेएनटी आणि एसबीसी कल्याण विभागांतर्गत विद्यार्थ्यांसाठी व्यावसायिक प्रशिक्षण शुल्क परतावा.

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	ओबीसी, व्हीजेएनटी आणि एसबीसी प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी व्यावसायिक प्रशिक्षण शुल्क परतावा – सरकारी आयटीआय तसेच खासगी आयटीआयमधील पीपीपी (PPP) योजनेअंतर्गत केंद्रीकृत प्रवेश प्रक्रियेद्वारे मिळालेल्या प्रवेशित विद्यार्थ्यांना देण्यात येतो. विद्यार्थ्यांना शुल्क परताव्याचा लाभ फक्त ते योजनेतर्गत निर्धारित पात्रतेच्या निकषांची पूर्तता करत असतील तेहाच मिळेल.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	खासगी संस्थेच्या अभ्यासक्रम शुल्क आणि सरकारी संस्थेच्या अभ्यासक्रम शुल्क यांतील फरकाच्या ८०% रक्कम (SSC उत्तीर्ण तसेच SSC नापास दोन्ही श्रेणींसाठी लागू).
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> १. शासकीय कौशल्य विकास संस्थेमधील किंवा खासगी संस्थेमधील पीपीपी (PPP) योजनेअंतर्गत तसेच केंद्रीकृत ऑनलाईन प्रवेश प्रक्रियेद्वारे घेतलेला प्रवेश असावा. २. व्यवस्थापन कोट्यातून (Management Quota) घेतलेल्या प्रवेशासाठी शुल्क परतावा मिळणार नाही. ३. विद्यार्थी OBC, SEBC, VJNT किंवा SBC प्रवर्गातील असावा आणि त्यासाठी जात प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. ४. कुटुंबाचे एकूण वार्षिक उत्पन्न रु. ८.०० लाखांपर्यंत असावे. नॉन-क्रीमी लेयर प्रमाणपत्र आवश्यक आहे. ५. अनाथ विद्यार्थ्यांस शिफारसपत्र (Recommendation Letter) आवश्यक आहे. ६. उमेदवाराने यापूर्वी शासन किंवा खासगी आयटीआयकडून संबंधित अभ्यासक्रमासाठी

		<p>कोणताही आर्थिक लाभ घेतलेला नसावा.</p> <p>७. उमेदवाराने राज्य / केंद्र सरकार / विभाग / स्थानिक स्वराज्य संस्था / कंपनी किंवा महामंडळ प्रायोजित प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा लाभ घेतलेला नसावा.</p> <p>८. विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी (Domicile of Maharashtra) असावा.</p> <p>९. DGT, नवी दिल्ली किंवा MSCVT मान्यताप्राप्त अभ्यासक्रमांसाठीच घेतलेल्या प्रवेशावर हा लाभ लागू आहे.</p> <p>१०. हा लाभ केवळ दोन मुलांसाठी (2 Children Only) लागू आहे.</p> <p>११. हजेरीचे निकष अनिवार्य आहेत.</p> <p>१२. विद्यार्थ्याने प्रत्येक सेमिस्टर/वार्षिक परीक्षा देणे आवश्यक आहे. वैद्यकीय आपत्कालीन परिस्थितीत संस्थेच्या शिफारसीनंतर प्रादेशिक संयुक्त संचालक यांची प्रमाणित शिफारस आवश्यक आहे.</p> <p>१३. शैक्षणिक प्रगती असमाधानकारक असल्यास - जसे की शैक्षणिक वर्षात नापास होणे, हजेरीचे निकष पूर्ण न करणे किंवा गैरवर्तनामुळे प्रगती बाधित होणे - अशा परिस्थितीत उमेदवार शुल्क परताव्यासाठी पात्र ठरणार नाही.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ई-स्कॉलरशिप संकेत स्थळ - https://mahadbt.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर निःशुल्क
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निःशुल्क

६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निः शुल्क
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	विद्यार्थ्यानी अर्ज भरावयाच्या दिनांकापासून ३० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

४२.योजनेचे नाव :- व्यावसायिक अभ्यासक्रमांत प्रवेश घेणाऱ्या इतर मागास वर्गातील मुलींसाठी पदव्युत्तर शिष्यवृत्ती

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	इतर मागासवर्गीय विद्यार्थींनी शालांत परिक्षोत्तर शिक्षण घेणेस उद्युक्त क्वावे त्यांना प्रोत्साहन मिळावे या हेतुने इयत्ता अकरावी- पासून ते पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्ती
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे सर्व मार्गांनी मिळून होणारे वार्षिक उत्पन्न रूपये २.५० लाखापर्यंत अशा पाल्यास शिष्यवृत्ती दिली जाते.</p> <p>(सुधारीत शासन निर्णय क्र.शिवृती-२०२४/प्र.क्र.१०५/शिक्षण दि.०८ जुलै २०२४ पासून)</p> <p>१.उत्पन्नाचा दाखला व जातीचे प्रमाणपत्र,</p> <p>२. महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असल्याचे प्रमाणपत्र</p> <p>३.शैक्षणिक पात्रता इ.१० वी पास व पुढील शिक्षण चालु असावेत.</p>
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१. जात प्रमाणपत्र - सक्षम प्राधिकाऱ्याने (महाराष्ट्र शासनाने जारी केलेले) दिलेले असावे. हे प्रमाणपत्र रहिवासी पुरावा म्हणून ग्राह्य धरले जाते.</p> <p>२. उत्पन्न प्रमाणपत्र / उत्पन्न जाहीरनामा - सक्षम प्राधिकाऱ्याने जारी केलेले असावे.</p> <p>३. जात पडताळणी प्रमाणपत्र - व्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रम आणि व्यावसायिक पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी अनिवार्य. अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जात पडताळणी अनिवार्य नाही.</p> <p>४. HSC किंवा SSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका.</p> <p>५. गॅप सर्टिफिकेट - अभ्यासात खंड (Gap) असल्यास अनिवार्य; अन्यथा आवश्यक नाही.</p> <p>६. लागू असल्यास वडील/पालक यांचा मृत्यू प्रमाणपत्र.</p> <p>७. राशन कार्ड - कुटुंबातील मुलांची संख्या तपासण्यासाठी.</p>

		८. लीहिंग सर्टिफिकेट (शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र). ९. पालक/पालकप्रतिनिधी यांची कुटुंबातील लाभार्थी मुलांच्या संख्येबाबतची घोषणा.
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ई-स्कॉलरशिप संकेत स्थळ https://mahadbt.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर निःशुल्क
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निःशुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निःशुल्क
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावयाच्या दिनांकापासून ३० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

४३. योजनेचे नाव :- व्यावसायिक अभ्यासक्रमांत प्रवेश घेणाऱ्या इतर मागास वर्गातील मुलींसाठी शिक्षण शुल्क आणि परीक्षा शुल्क भरणे

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	इतर मागासवर्गीय विद्यार्थीनी शालांत परिक्षोत्तर शिक्षण घेणेस उद्युक्त व्हावे त्यांना प्रोत्साहन मिळावे या हेतुने इयत्ता अकरावी- पासून ते पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी शिक्षण फी, परीक्षा फी व इतर अनुज्ञेय फी संबंधित विद्यार्थ्यांना निवासी व अनिवासी दराने अदा केली जाते.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे सर्व मार्गानी मिळून होणारे वार्षिक उत्पन्न रूपये २.५० लाखापर्यंत अशा पाल्यास शिष्यवृत्ती दिली जाते. (सुधारीत शासन निर्णय क्र.शिवृती-२०२४/प्र.क्र.१०५/शिक्षण दि.०८ जुलै २०२४ पासुन)</p> <p>१. उत्पन्नाचा दाखला व जातीचे प्रमाणपत्र,</p> <p>२. महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असल्याचे प्रमाणपत्र</p> <p>३. शैक्षणिक पात्रता इ.१० वी पास व पुढील शिक्षण चालू असावेत.</p>
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१. जात प्रमाणपत्र - सक्षम प्राधिकाऱ्याने (महाराष्ट्र शासनाने जारी केलेले) दिलेले असावे. हे प्रमाणपत्र रहिवासी पुरावा म्हणून ग्राह्य धरले जाते.</p> <p>२. उत्पन्न प्रमाणपत्र / उत्पन्न जाहीरनामा - सक्षम प्राधिकाऱ्याने जारी केलेले असावे.</p> <p>३. जात पडताळणी प्रमाणपत्र - व्यावसायिक पदवी अभ्यासक्रम आणि व्यावसायिक पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसाठी अनिवार्य. अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जात पडताळणी अनिवार्य नाही.</p> <p>४. HSC किंवा SSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका.</p> <p>५. गॅप सर्टिफिकेट - अभ्यासात खंड (Gap) असल्यास अनिवार्य; अन्यथा आवश्यक नाही.</p>

		<p>६. लागू असल्यास वडील/पालक यांचा मृत्यू प्रमाणपत्र.</p> <p>७. राशन कार्ड - कुटुंबातील मुलांची संख्या तपासण्यासाठी.</p> <p>८. लीक्हिंग सर्टिफिकेट (शाळा/महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र).</p> <p>९. पालक/पालकप्रतिनिधी यांची कुटुंबातील लाभार्थी मुलांच्या संख्येबाबतची घोषणा.</p>
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ई-स्कॉलरशिप संकेत स्थळ https://mahadbt.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर निःशुल्क
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निःशुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निःशुल्क
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावयाच्या दिनांकापासून ३० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

४४.योजनेचे नाव:- पंडित दीनदयाल उपाध्याय स्वयंमं योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	वसतिगृहाची सुविधा उपलब्ध न होऊ शकलेल्या पात्र भटक्या- क प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना भोजन, निवास व इतर शैक्षणिक सुविधा स्वतः उपलब्ध करून घेण्यासाठी निर्वाह भत्याच्या स्वरूपात आर्थिक लाभ थेट विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये वर्ग करण्यात येतो. सदरहू योजनेंतर्गत रूपये ३८,०००/- ते ६०,०००/- इतके वार्षिक अनुदान देण्यात येते. सदरहू योजनेंतर्गत जिल्हानिहाय ६०० अशी एकूण २१,६०० लाभार्थी संख्या निश्चित करण्यात आलेली आहे.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१) १२ वी नंतरचे उच्च शिक्षण घेत असावा.</p> <p>२) विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे सर्व मार्गांनी मिळून होणारे वार्षिक उत्पन्न रूपये २५०.लाखापेक्षा जास्त नसावे.</p> <p>३) विद्यार्थ्यांने स्वतःचा आधार क्रमांक राष्ट्रीयकृत बँकेशी संलग्न करणे आवश्यक</p> <p>४) महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा. विद्यार्थ्यांने प्रवेश घेतलेली शैक्षणिक संस्था ज्या शहराच्या/तालुक्याच्या ठिकाणी आहे, अशा शहरातील सदर विद्यार्थी रहिवाशी नसावा.</p> <p>५) दिव्यांग प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी जिल्हा शाल्य चिकित्सक यांचे ४० टक्के पेक्षा जास्त दिव्यांग प्रमाणपत्र अनिवार्य</p> <p>६) अनाथ प्रवर्गामधून अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महिला व बाल कल्याण विभागाकडील रस्म प्राधिकाऱ्याचे अनाथ प्रमाणपत्र अनिवार्य</p>
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१) विहीत अर्ज</p> <p>२) सक्षम प्राधिकारी यांचे जात प्रमाणपत्र</p> <p>३) जात पडताळणी प्रमाणपत्र(व्यावसायिक अभ्यासक्रमाकरीता)</p> <p>४) महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी पुरावा</p> <p>५) पालकांचे वार्षिक उत्पन्न प्रमाणपत्र</p> <p>६) HSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका.</p> <p>७) आधार कार्ड</p> <p>८) शपथपत्र</p>

		९) अनाथ प्रमाणपत्र (आवश्यक असल्यास) १०) दिव्यांग प्रमाणपत्र (आवश्यक असल्यास) ११) महाविद्यालयात शिकत असल्याचे प्रमाणपत्र १२) भाडे करारनामा/भाडे पावती
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://hmas.mahait.org/
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निशुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	--
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर १० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

४५. योजनेचे नाव:- पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर वसतिगृह योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	मॅट्रीकोत्तर शिक्षण घेणाऱ्या गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांसाठी प.दु.म. विभागाच्या मालकी हक्कातील विनावापर पडून असलेल्या जागांचा वापर करून नवी मुंबई, पुणे, औरंगाबाद, नाशिक, नागपूर, व अमरावती या महसुल विभागाच्या मुख्यालयांच्या ठिकाणी प्रत्येकी २०० प्रवेश क्षमतेची (मुलांसाठी १०० व मुलींसाठी १००) वसतिगृहे निर्माण करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. वसतिगृहातील ५० टक्के जागांवर धनगर समाजातील विद्यार्थ्यांना तसेच उर्वरित जागांवर इतर प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात येईल.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) विद्यार्थी मॅट्रीकोत्तर शिक्षण घेत असावा. २) विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे सर्व मार्गांनी मिळून होणारे वार्षिक उत्पन्न रुपये १.०० लाखापेक्षा जास्त नसावे. ३) महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा. विद्यार्थ्यांने प्रवेश घेतलेली शैक्षणीक संस्था ज्या शहराच्या/तालुक्याच्या ठिकाणी आहे, अशा शहरातील सदर विद्यार्थी रहिवाशी नसावा. ५) दिव्यांग प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी जिल्हा शाल्य चिकित्सक यांचे ४० टक्के पेक्षा जास्त दिव्यांग प्रमाणपत्र अनिवार्य ६) अनाथ प्रवर्गामधून अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महिला व बाल कल्याण विभागाकडील सक्षम प्राधिकाऱ्याचे अनाथ प्रमाणपत्र अनिवार्य
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१) विहीत अर्ज २) सक्षम प्राधिकारी यांचे जात प्रमाणपत्र ३) महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी पुरावा ४) पालकांचे वार्षिक उत्पन्न प्रमाणपत्र ५) SSC/HSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका. ६) आधार कार्ड ७) शपथपत्र

		c) अनाथ प्रमाणपत्र (आवश्यक असल्यास) ०९) दिव्यांग प्रमाणपत्र (आवश्यक असल्यास) १०) महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्याचे प्रमाणपत्र
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://hmas.mahait.org/
५.	आवश्यक (शुल्क लागू असल्यास)	निशुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	--
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर १० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

४६. योजनेचे नाव:- केंद्र शासनाच्या स्टॅड अप इंडिया योजनेतर तर भटक्या जमाती-क या प्रवर्गातील नवउद्योजक महिलांना सहाय्य करणसाठी मार्जिन मनी योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	केंद्र शासनाच्या स्टॅड अप इंडिया योजनेतर्गत पात्र ठरलेल्या धनगर समाजातील नवउद्योजक महिलांनी १० टक्के स्वहिस्सा भरणा केल्यानंतर व बँकेने अर्जदारास स्टॅड अप इंडिया योजनेतर्गत ७५ टक्के कर्ज मंजूर केल्यानंतर उर्वरित १५ टक्के रक्कम राज्य शासनामार्फत देण्यात येईल.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) लाभार्थी धनगर समाजातील महिला असावी. २) सदरहू प्रकल्प केंद्र शासनाच्या स्टॅड अप इंडिया योजनेतर्गत पात्र असावा.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१) विहित नमुन्यातील अर्ज २) जातीचा दाखला ३) आधार कार्ड ४) पैन कार्ड ५) उद्योग आधार ६) प्रकल्प केंद्र शासनाच्या स्टॅड अप इंडिया योजनेतर्गत मंजूर केल्याचे प्रमाणपत्र ७) बँकेने कर्ज मंजूर केल्याचे पत्र
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतरथळ	अर्ज ऑफलाईन
५.	आवश्यक (शुल्क लागू असल्यास)	निशुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	--
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर ४५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

**४७. योजनेचे नाव:- धनगर समाजासाठी आवश्यक असलेल्या परंतु अर्थसंकल्पीत निधी उपलब्ध नसललेल्या योजना राबविण्यासाठी केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प
(न्युक्लिअस बजेट)**

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प (न्युक्लिअस बजेट) या निधीतून कार्यान्वित करावयाच्या योजना प्रामुख्याने धनगर समाजातील व्यक्ती व कुटुंब केंद्रबिंदु मानून त्यांचे जीवनमान वाढविण्याच्या दृष्टीने राबविल्या जातात, याकरिता न्युक्लिअस वजेट योजनेचा मुळ उद्देश लक्षात घेवून खाली दर्शविल्या प्रमाणे योजनेचे प्रमुख ३ गट पाडण्यात आलेले आहेत :- अ गट- उत्पन्न निर्मितीच्या किंवा उत्पन्न वाढीच्या योजना ब गट- प्रशिक्षणाच्या योजना / कौशल्य विकास कार्यक्रम क गट- मानव संसाधन संपत्ती विकासाच्या कल्याणात्मक योजना
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प योजनेतर्गत तयार करण्यात आलेल्या नाविन्यपुर्ण योजनेमध्ये अंतर्भूत असलेल्या अटी व शर्तीची पुरता करणे आवश्यक आहे.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१) विहित नमुन्यातील अर्ज २) जातीचा दाखला ३) आधार कार्ड ४) उत्पन्न दाखला ५) इतर आवश्यक कागदपत्रे
४.	आवश्यक (शुल्क लागू असल्यास)	निशुल्क
५.	शुल्क भरण्याची पद्धत	--
६.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर ३० दिवस
७.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित सहाय्यक संचालक, इ.मा.ब.क. जिल्हा
८.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण अधिकारी	संबंधित प्रादेशिक उपसंचालक, इ.मा.ब.क. विभाग

४८. योजनेचे नाव:- राजे यशवंतराव होळकर इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये शिक्षण योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	भटक्या जमाती-क प्रवर्गातील धनगर समाजातील दरवर्षी १०००० विद्यार्थ्यांना शहरांतील इंग्रजी माध्यमाच्या नामांकित निवासी शाळांमध्ये इयत्ता पहिली ते बारावीपर्यंत शिक्षण देण्याची योजना राबविण्यात येत आहे. सदर योजनेतर्गत धनगर समाजातील विद्यार्थ्यांना शिक्षणासोबतच, निवास, भोजन, शालेय साहित्य इ. सुविधा विनामुल्य उपलब्ध करून देण्यात येतात.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) विद्यार्थी भटक्या -क प्रवर्गातील असावा. २) पालकांचे उत्पन्न रु.१.०० लाखापेक्षा कमी असावे.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१) विहित नमुन्यातील अर्ज २) जातीचा दाखला ३) आधार कार्ड ४) उत्पन्न दाखला
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	अर्ज ऑफलाईन स्वीकारला जातो
५.	आवश्यक (शुल्क लागू असल्यास)	निशुल्क
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	--
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर १० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित विद्यालयाचे प्राचार्य
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण अधिकारी	संबंधित जिल्ह्याचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

४९. योजनेचे नाव:- ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले आधार योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्ग (धनगर वगळून) या प्रवर्गातील, वसतिगृहाची सुविधा उपलब्ध न होऊ शकलेल्या पात्र विद्यार्थ्यांना भोजन, निवास व इतर शैक्षणिक सुविधा स्वतः उपलब्ध करून घेण्यासाठी निर्वाह भत्याच्या स्वरूपात आर्थिक लाभ थेट विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यामध्ये वर्ग करण्यात येतो.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१) १२ वी नंतरचे उच्च शिक्षण घेत असावा.</p> <p>२) विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे सर्व मार्गानी मिळून होणारे वार्षिक उत्पन्न रूपये २ ५०.लाखापेक्षा जास्त नसावे.</p> <p>३) विद्यार्थ्यांने स्वतःचा आधार क्रमांक राष्ट्रीयकृत बँकेशी संलग्न करणे आवश्यक</p> <p>४) महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा. विद्यार्थ्यांने प्रवेश घेतलेली शैक्षणिक संस्था ज्या शहराच्या/तालुक्याच्या ठिकाणी आहे, अशा शहरातील सदर विद्यार्थी रहिवाशी नसावा.</p> <p>५) दिव्यांग प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी जिल्हा शाल्य चिकित्सक यांचे ४० टक्के पेक्षा जास्त दिव्यांग प्रमाणपत्र अनिवार्य</p> <p>६) अनाथ प्रवर्गामधून अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महिला व बाल कल्याण विभागाकडील स्खम प्राधिकाऱ्याचे अनाथ प्रमाणपत्र अनिवार्य</p>
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१) विहीत अर्ज</p> <p>२) सक्षम प्राधिकारी यांचे जात प्रमाणपत्र</p> <p>३) जात पडताळणी प्रमाणपत्र</p> <p>४) महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी पुरावा</p> <p>५) पालकांचे वार्षिक उत्पन्न प्रमाणपत्र</p> <p>६) HSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका.</p> <p>७) आधार कार्ड</p> <p>८) Affidavit</p> <p>९) अनाथ प्रमाणपत्र (आवश्यक असल्यास)</p>

		१०) दिव्यांग प्रमाणपत्र (आवश्यक असल्यास)
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://hmas.mahait.org/
५.	आवश्यक (शुल्क लागू असल्यास)	-
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	ऑनलाईन
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर १० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्ह्याचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

५०.योजनेचे नाव:-वस्तिगृह योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती आणि विशेष मागास प्रवर्गातील उच्च शिक्षण (व्यावसायिक/बिगर व्यावसायिक) घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रत्येक जिल्ह्याच्या ठिकाणी प्रत्येकी १०० विद्यार्थी क्षमतेचे मुलांसाठी १ व मुलींसाठी १ या प्रमाणे ३६ जिल्ह्याच्या ठिकाणी ७२ शासकीय वस्तिगृहे, इमारत भाड्याने घेवून कार्यान्वित करण्यास दि.२९.११.२०२२ व दि.२८.०२.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१) उच्च शिक्षण (व्यावसायिक/बिगर व्यावसायिक) घेत असावा.</p> <p>२) विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे सर्व मार्गानी मिळून होणारे वार्षिक उत्पन्न रुपये २ ५०.लाखापेक्षा जास्त नसावे.</p> <p>३) महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा. विद्यार्थ्यांने प्रवेश घेतलेली शैक्षणीक संस्था ज्या शहराच्या/तालुक्याच्या ठिकाणी आहे, अशा शहरातील सदर विद्यार्थी रहिवाशी नसावा.</p> <p>५) दिव्यांग प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी जिल्हा शाल्य चिकित्सक यांचे ४० टक्के पेक्षा जास्त दिव्यांग प्रमाणपत्र अनिवार्य</p> <p>६) अनाथ प्रवर्गामधून अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महिला व बाल कल्याण विभागाकडील स्खम प्राधिकाऱ्याचे अनाथ प्रमाणपत्र अनिवार्य</p>
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१)विहीत अर्ज</p> <p>२) सक्षम प्राधिकारी यांचे जात प्रमाणपत्र</p> <p>३) जात पडताळणी प्रमाणपत्र</p> <p>४) महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी पुरावा</p> <p>५) पालकांचे वार्षिक उत्पन्न प्रमाणपत्र</p> <p>६) HSC गुणपत्रिका / शेवटच्या परीक्षेची गुणपत्रिका.</p> <p>७) आधार कार्ड</p> <p>८) Affidavit</p> <p>९) अनाथ प्रमाणपत्र (आवश्यक असल्यास)</p>

		१०) दिव्यांग प्रमाणपत्र (आवश्यक असल्यास)
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	https://hmas.mahait.org/
५.	आवश्यक (शुल्क लागू असल्यास)	-
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	ऑनलाईन
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकानंतर १० दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित जिल्हयाचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण अधिकारी	संबंधित विभागाचे प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण

५१. योजनेचे नाव :-सैनिकी शाळेतील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी निर्वाह भत्ता (विजाभज/ विमाप्र प्रवर्गाकरीता)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र राज्यतील रहिवासी असणारे विजाभज/ विमाप्र या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी सातारा सैनिक शाळा, भोसला मिलीटरी स्कूल नाशिक, वएसएसपीएमएस सैनिक शाळा पुणे या ३ शाळातील विजाभज व विमाप्र विद्यार्थ्यांना भोजन, कपडे, निवास शिक्षण फी व परिक्षा फी, क्रीडा, घोडेस्वार व पॉकेट मनीसाठी संपूर्ण खर्च शासन देते. या व्यतिरिक्तच्या राज्य शासन मान्यता प्राप्त सैनिकी शाळेतील प्रवेशितास प्रति विद्यार्थी वार्षिक रूपये १५०००/- पर्यंत संबंधीत सैनिकी शाळेस अदा केले जातात. संबंधित जिल्ह्याचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संबंधित शाळा/ महाविद्यालयाचे प्राचार्य यांचेमार्फत संबंधितास देण्यात येतात
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	महाराष्ट्र राज्यतील रहिवासी असणारे विजाभज/ विमाप्र या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी २. शासन मान्यता प्राप्त सैनिक स्कूल मध्ये प्रवेश घेण्यात आला असावा. ३. पालकांचे उत्पन्न १.५० लाखापर्यंत असावे.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	सरल प्रणाली/ युडायस प्रणालीवर विद्यार्थ्यांची अद्यावत माहिती, उत्पन्न दाखला, जातीचा दाखला
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	pre.mahait.org
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्ह्याचे सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

५२.योजनेचे नाव :- इयत्ता ८ वी ते १० वी मध्ये शिकत असणाऱ्या विजाभज व विमाप्र मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	इयत्ता ८ वी ते १० वी मध्ये शिकत असणाऱ्या विजाभज व विमाप्र मुलींचे शाळेतील गळतीचे प्रमाण कमी करण्याकरीता प्रति विद्यार्थीनीस दरमहादरमहा रु.३०० /- प्रमाणे १० महिन्यांसाठी रु. ३०००/- संबंधित शाळेमार्फत त्यांचे उत्पन्न व गुणांची अट लक्षात न घेता ही शिष्यवृत्ती देण्यात येते.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) विद्यार्थीनी ही विजाभज व विमाप्र संवर्गातील असावी. २) विद्यार्थीनीने शासनमान्य माध्यमिक शाळेत प्रवेश घेतलेला असावा व ती इ. ८ वी ते १० वी पर्यंत नियमित वर्गात शिकत असावी. ३) उत्पन्नाची अट नाही.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	सरल प्रणाली/ युडायस प्रणालीवर विद्यार्थ्यांची अद्यावत माहिती, शाळेतील ७५ टक्के उपस्थिती
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	pre.mahait.org
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

५३. योजनेचे नाव - इयत्ता ५ वी ते ७ वी मध्ये शिकत असणाऱ्या विजाभज व विमाप्र मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	इयत्ता ५ वी ते७ वी मध्ये शिकत असणाऱ्या विजाभज व विमाप्र मुलींचे शाळेतील गळतीचे प्रमाण कमी करण्याकरीता प्रति विद्यार्थीनीस दरमहादरमहा रु.६०/- प्रमाणे १० महिन्यांसाठी रु. ६००/- संबंधित शाळेमार्फत त्यांचे उत्पन्न व गुणांची अट लक्षात न घेता ही शिष्यवृत्ती देण्यात येते.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) विद्यार्थीनी ही विजाभज व विमाप्र संवर्गातील असावी. २) विद्यार्थीनीने शासनमान्य माध्यमिक शाळेत प्रवेश घेतलेला असावा व ती इ. ५ वी ते ७ वी पर्यंत नियमित वर्गात शिकत असावी. ३) उत्पन्नाची अट नाही.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	सरल प्रणाली/ युडायस प्रणालीवर विद्यार्थ्यांची अद्यावत माहिती, शाळेतील ७५ टक्के उपस्थिती
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	pre.mahait.org
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

५४. योजनेचे नाव - इयत्ता ५ वी ते ७ वी मध्ये शिकत असणाऱ्या इतर मागास प्रवर्गातील मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	इयत्ता ५ वी ते ७ वी मध्ये शिकत असणाऱ्या इतर मागासवर्गीय मुलींचे शाळेतील गळतीचे प्रमाण कमी करण्याकरीता प्रति विद्यार्थीनीस दरमहादरमहा रु.२५०/- प्रमाणे १० महिन्यांसाठी रु. २५००/- संबंधित शाळेमार्फत त्यांचे उत्पन्न व गुणांची अट लक्षात न घेता ही शिष्यवृत्ती देण्यात येते.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) विद्यार्थीनी ही विजाभज व विमाप्र संवर्गातील असावी. २) विद्यार्थीनीने शासनमान्य माध्यमिक शाळेत प्रवेश घेतलेला असावा व ती इ. ५ वी ते ७ वी पर्यंत नियमित वर्गात शिकत असावी. ३) उत्पन्नाची अट नाही.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	सरल प्रणाली/ युडायस प्रणालीवर विद्यार्थ्यांची अद्यावत माहिती, शाळेतील ७५ टक्के उपस्थिती
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	pre.mahait.org
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

५५.योजनेचे नाव -इयत्ता ८ वी ते १० वी मध्ये शिकत असणाऱ्या इतर मागासवर्गीय मुलींना सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	इयत्ता ८ वी ते १० वी मध्ये शिकत असणाऱ्या इतर मागासवर्गीय मुलींचे शाळेतील गळतीचे प्रमाण कमी करण्याकरीता प्रति विद्यार्थीनीस दरमहादरमहा रु.३०० / - प्रमाणे १० महिन्यांसाठी रु. ३०००/- संबंधित शाळेमार्फत त्यांचे उत्पन्न व गुणांची अट लक्षात न घेता ही शिष्यवृत्ती देण्यात येते.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) विद्यार्थीनी ही विजाभज व विमाप्र संवर्गातील असावी. २) विद्यार्थीनीने शासनमान्य माध्यमिक शाळेत प्रवेश घेतलेला असावा व ती इ. ८ वी ते १० वी पर्यंत नियमित वर्गात शिकत असावी. ३) उत्पन्नाची अट नाही.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	सरल प्रणाली/ युडायस प्रणालीवर विद्यार्थ्यांची अद्यावत माहिती, शाळेतील ७५ टक्के उपस्थिती
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	pre.mahait.org
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

५६.योजनेचे नाव- -माध्यमिक शाळेत शिकत असलेल्या विजाभज/विमाप्र या प्रवर्गातील ५ वी ते १० वी च्याविद्यार्थ्यांसाठी गुणवत्तापुर्ण शिष्यवृत्ती

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	विजाभज/विमाप्र या प्रवर्गातील ५ वी ते १० वी माध्यमिक शाळेतील हुशार व गुणवान विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्याकरिता ही योजना सुरु करण्यात आली आहे. गतवर्षी वार्षिक परिक्षेत विद्यार्थ्यांना ५० टक्के पेक्षा जास्त गुण घेवून विद्यार्थी वर्गात प्रथम व द्वितीय क्रमाने पास झालेला असावा. इयत्ता ५ वी ते ७ वी करीता दरमहा ५०/- प्रमाणे १० महिन्याकरीता ५००/- व इयत्ता ८ वी ते १० वी करीता दरमाह-१००/- प्रमाणे १० महिन्याकरीता १०००/- इतकी शिष्यवृत्ती दिली जाते.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) विद्यार्थी/ विद्यार्थीनी हा विजाभज व विमाप्र संवर्गातील असावा २) विद्यार्थ्यांने/ विद्यार्थीनीने शासनमान्य माध्यमिक शाळेत प्रवेश घेतलेला असावा व इ. ५ वी ते १० वी पर्यंत नियमित वर्गात शिकत असावा. ३) उत्पन्नाची अट नाही. ४) गतवर्षी वार्षिक परिक्षेत विद्यार्थ्यांना ५० टक्के पेक्षा जास्त गुण घेवून विद्यार्थी वर्गात प्रथम व द्वितीय क्रमाने पास झालेला असावा.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	सरल प्रणाली/ युडायस प्रणालीवर विद्यार्थ्यांची अद्यावत माहिती,
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	pre.mahait.org
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

५७.योजनेचे नाव - १ ली ते १० वी च्या वर्गात शिकणाऱ्या विजाभज व विमाप्र विद्यार्थ्यांसाठी शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क प्रदान करणे

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	खाजगी विनाअनुदानीत व कायम विनाअनुदानीत शाळांमध्ये १ वी ते १० वी च्या वर्गात शिक्षण घेत असलेल्या विजाभज/ विमाप्र या प्रवर्गातील दारिद्र्य रेषेखालील विद्यार्थ्यांसाठी ही योजना सुरु करण्यात आली आहे. इयत्ता १ ली ते ४ थी करीता दरमहा १००/- प्रमाणे १० महिन्याकरीता रु.१०००/-इयत्ता ५ वी ते ७ वी करीता दरमहा १५०/- प्रमाणे १० महिन्याकरीता १५०० /-व इयत्ता ८ वी ते १० वी करीता दरमाह-२००/- प्रमाणे १० महिन्याकरीता २०००/- इतकी शिष्यवृत्ती दिली जाते.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) विद्यार्थी/ विद्यार्थीनी हा विजाभज व विमाप्र संवर्गातील असावा २) विद्यार्थ्याने/ विद्यार्थीनीने शासनमान्य खाजगी विनाअनुदानीत व कायम विनाअनुदानीत शाळांमध्ये माध्यमिक शाळेत प्रवेश घेतलेला असावा व इ. १ वी ते १० वी पर्यंत नियमित वर्गात शिकत असावा. ३) सदरहू विद्यार्थी दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबातील असावा.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	सरल प्रणाली/ युडायस प्रणालीवर विद्यार्थ्यांची अद्यावत माहिती, शाळेतील नियमित उपस्थिती ७५ टक्के आसावी.
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	pre.mahait.org
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

५८. योजनेचे नाव : माध्यमिक शाळेत शिकत असलेल्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती योजना विजाभज/ विमाप्र (फक्त मुंबई)

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	विजाभज/विमाप्र या प्रवर्गातील ५ वी ते १० वी माध्यमिक शाळेतील हुशार व गुणवान विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्याकरिता ही योजना सुरु करण्यात आली आहे. गतवर्षी वार्षिक परिक्षेत विद्यार्थ्यांना ५० टक्के पेक्षा जास्त गुण घेवून विद्यार्थी वर्गात प्रथम व द्वितीय क्रमाने पास झालेला असावा. इयत्ता ५ वी ते ७ वी करीता दरमहा २०/- प्रमाणे १० महिन्याकरीता २००/- व इयत्ता ८ वी ते १० वी करीता दरमाह-४०/- प्रमाणे १० महिन्याकरीता ४००/- इतकी शिष्यवृत्ती दिली जाते.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१) विद्यार्थी/ विद्यार्थीनी हा विजाभज व विमाप्र संवर्गातील असावा २) विद्यार्थ्यांने/ विद्यार्थीनीने शासनमान्य माध्यमिक शाळेत प्रवेश घेतलेला असावा व इ. ५ वी ते १० वी पर्यंत नियमित वर्गात शिकत असावा. ३) उत्पन्नाची अट नाही. ४) गतवर्षी वार्षिक परिक्षेत विद्यार्थ्यांना ५० टक्के पेक्षा जास्त गुण घेवून विद्यार्थी वर्गात प्रथम व द्वितीय क्रमाने पास झालेला असावा.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	सरल प्रणाली/ युडायस प्रणालीवर विद्यार्थ्यांची अद्यावत माहिती,
४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	pre.mahait.org
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक/ गट शिक्षण अधिकारी / संबंधित जिल्हयाचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

५९. योजनेचे नाव :- संघ लोकसेवा आयोग (संघ लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या नागरी सेवा प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	संघ लोकसेवा आयोग (संघ लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या नागरी सेवा परीक्षेतील , मुख्य व व्यक्तिमत्व चाचणीचे ११ महिने प्रशिक्षण हे दिल्ली व महाराष्ट्र येथील नामांकित संस्थांमध्ये देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१.उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवारसी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २.उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३.उमेदवाराने पदवीचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे. ४.वयाची अट : २१ ते ३५ वर्ष, दिव्यांगाकरिता : ३७ वर्ष
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१.ओळखपत्र - आधारकार्ड २.जात प्रमाणपत्र ३.वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४.आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

६०. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या राज्यसेवा प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या राज्यसेवा परीक्षेतील , मुख्य व व्यक्तिमत्व चाचणीचे ११ महिने प्रशिक्षण हे पुणे येथील नामांकित संस्थांमध्ये देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१.उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २.उमेदवार हा नॅन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३.उमेदवाराने पदवीचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे. ४. वयाची अट : १९ ते ४१ वर्षे , दिव्यांगाकरिता : ४३ वर्षे
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१.ओळखपत्र - आधारकार्ड २.जात प्रमाणपत्र ३.वैध नॅनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४.आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

६१. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या संयुक्त गट (ब व क) प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या राज्यसेवा परीक्षेतील , मुख्य परीक्षेचे ६ महिने प्रशिक्षण हे पुणे, नागपूर व औरंगाबाद येथील नामांकित संस्थांमध्ये देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१.उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २.उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३.उमेदवाराने पदवीचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे. ४. वयाची अट : १९ ते ४१ वर्ष, दिव्यांगाकरिता : ४३ वर्षे
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१.ओळखपत्र - आधारकार्ड २.जात प्रमाणपत्र ३.वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४.आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

६२. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र अभियांत्रिकी सेवा (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या राज्यसेवा परीक्षेतील , मुख्य परीक्षेचे ६ महिने प्रशिक्षण हे पुणे, नागपूर व औरंगाबाद येथील नामांकित संस्थांमध्ये देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१.उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २.उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३.उमेदवाराने अभियांत्रिकी शाखेतून पदवीचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे. ४. वयाची अट : १९ ते ४१ वर्ष, दिव्यांगाकरिता : ४३ वर्ष
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१.ओळखपत्र - आधारकार्ड २.जात प्रमाणपत्र ३.वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४.आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

६३. नाव :-कर्मचारी निवड आयोग परीक्षा प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	कर्मचारी निवड आयोग (SSC) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या परीक्षेतील , मुख्य परीक्षेचे ६ महिने प्रशिक्षण हे पुणे येथील नामांकित संस्थांमध्ये देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१.उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २.उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३.उमेदवाराने पदवीचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१.ओळखपत्र - आधारकार्ड २.जात प्रमाणपत्र ३.वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४.आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

६४. योजनेचे नाव :- बँक ,रेल्वे ,एलआईसी परीक्षा प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	बँक ,रेल्वे ,एलआईसी परीक्षेचे ६ महिने परीक्षा प्रशिक्षण देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा.</p> <p>२. उमेदवार हा नॅन क्रिमीलेअर गटातील असावा.</p> <p>३. उमेदवाराने पदव्युत्तर पदवीचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे.</p>
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१. ओळखपत्र - आधारकार्ड</p> <p>२. जात प्रमाणपत्र</p> <p>३. वैध नॅनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र</p> <p>४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

६५. योजनेचे नाव :- यु.जी.सी./सी.एस.आय.आर.नेट, एम.एच.-सेट प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	यु.जी.सी./सी.एस.आय.आर मार्फत घेण्यात येणाऱ्या नेट तसेच सेट परीक्षेचे ६ महिने प्रशिक्षण हे पुणे येथील नामांकित संस्थांमध्ये देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवाराने पदव्युत्तर पदवीचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे. ४. वयोमर्यादा नाही.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

६६. योजनेचे नाव :- MBA-CET/CMAT-CET प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	विविध शैक्षणिक संस्थांमार्फत घेण्यात येणाऱ्या MBA-CAT, CET परीक्षेचे ६ महिने प्रशिक्षण हे पुणे येथील नामांकित संस्थांमध्ये देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा.</p> <p>२. उमेदवार हा नॅन क्रिमीलेअर गटातील असावा.</p> <p>३. उमेदवाराने पदवीचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे.</p> <p>४. वयोमर्यादा नाही.</p>
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१. ओळखपत्र - आधारकार्ड</p> <p>२. जात प्रमाणपत्र</p> <p>३. वैध नॅनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र</p> <p>४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पृष्ठदत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

६७. योजनेचे नाव :- मिलिटरी भरती परीक्षा प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	भारतीय सैन्य दल, केंद्रीय पोलीस सेवा यांचेमार्फत घेण्यात येणाऱ्या मिलिटरी भरती परीक्षेचे ६ महिने प्रशिक्षण हे पुणे येथील नामांकित संस्थांमध्ये देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा.</p> <p>२. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा.</p> <p>३. उमेदवाराने १० वी पर्यंतचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे.</p> <p>४. वयोमर्यादा : १७ ते १९ वर्षे.</p> <p>५. किमान उंची १५७ से.मी. (पुरुषांकरिता), १५२ से.मी. (महिलांकरिता),</p> <p>६. छाती (फक्त पुरुषांकरिता) : किमान ७७ से.मी. व दीर्घश्वास घेतल्यावर ८२ से.मी.</p>
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१. ओळखपत्र - आधारकार्ड</p> <p>२. जात प्रमाणपत्र</p> <p>३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र</p> <p>४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५, दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

६८. योजनेचे नाव :- भटक्या जमाती क प्रवर्गातील संघ लोकसेवा आयोग (संघ लोकसेवा आयोग) नागरी सेवा परीक्षा प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	भटक्या जमाती क प्रवर्गातील संघ लोकसेवा आयोग (संघ लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या नागरी सेवा परीक्षेतील , मुख्य व व्यक्तिमत्व चाचणीचे ११ महिने प्रशिक्षण हे दिल्ली व महाराष्ट्र येथील नामांकित संस्थांमध्ये देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवाराने पदवीचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे. ४. वयाची अट : २१ ते ३५ वर्षे , दिव्यांगाकरिता : ३७ वर्षे
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

६९. योजनेचे नाव :- भटक्या जमाती क प्रवर्गातील महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) राज्यसेवा परीक्षा प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	भटक्या जमाती क प्रवर्गातील महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग) मार्फत घेण्यात येणाऱ्या राज्यसेवा परीक्षेतील , मुख्य व व्यक्तिमत्व चाचणीचे ११ महिने प्रशिक्षण हे पुणे येथील नामांकित संस्थांमध्ये देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१.उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवारसी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २.उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३.उमेदवाराने पदवीचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे. ४. वयाची अट : १९ ते ४१ वर्ष, दिव्यांगाकरिता : ४३ वर्ष
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१.ओळखपत्र - आधारकार्ड २.जात प्रमाणपत्र ३.वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४.आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

७०. योजनेचे नाव :- भटक्या जमाती क प्रवर्गातील मिलिटरी भरती प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	भटक्या जमाती क प्रवर्गातील भारतीय सैन्य दल, केंद्रीय पोलीस सेवा यांचेमार्फत घेण्यात येणाऱ्या मिलिटरी भरती परीक्षेचे ६ महिने प्रशिक्षण हे पुणे येथील नामांकित संस्थांमध्ये देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१.उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा.</p> <p>२.उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा.</p> <p>३.उमेदवाराने १० वी पर्यंतचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे.</p> <p>४.वयोमर्यादा : १७ ते १९ वर्षे.</p> <p>५.किमान उंची १५७ से.मी. (पुरुषांकरिता), १५२ से.मी. (महिलांकरिता),</p> <p>६.छाती (फक्त पुरुषांकरिता): किमान ७७ से.मी. व दीर्घश्वास घेतल्यावर ८२ से.मी.</p>
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१.ओळखपत्र - आधारकार्ड</p> <p>२.जात प्रमाणपत्र</p> <p>३.वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र</p> <p>४.आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस

८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

७१. योजनेचे नाव :- JEE/NEET/MHT-CET प्रशिक्षण

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	अभियांत्रिकी तसेच वैद्यकीय शिक्षण क्षेत्रात प्रवेश मिळण्यासाठी १८ महिने JEE/NEET/MHT-CET चे ऑनलाईन प्रशिक्षण देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<p>१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा राहिवारसी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा.</p> <p>२. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा.</p> <p>३. उमेदवाराने १० वी पर्यंतचे शिक्षण पूर्ण केलेले असावे तसेच किमान ६०% टक्के गुण असावेत.</p> <p>४. उमेदवार हा विज्ञान शाखेत प्रवेश घेतलेला असावा.</p>
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<p>१. ओळखपत्र - आधारकार्ड</p> <p>२. जात प्रमाणपत्र</p> <p>३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र</p> <p>४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे</p>
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	६०-९० दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

७२. योजनेचे नाव :- संघ लोकसेवा आयोग नागरी सेवा व्यक्तिमत्व चाचणी परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	संघ लोकसेवा आयोग नागरी सेवा व्यक्तिमत्व चाचणी परीक्षेसाठी रु.२५,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा संघ लोकसेवा आयोग नागरी सेवा व्यक्तिमत्व चाचणीकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१.ओळखपत्र - आधारकार्ड २.जात प्रमाणपत्र ३.वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४.आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

७३. योजनेचे नाव :- संघ लोकसेवा आयोग नागरी सेवा मुख्य परीक्षेसाठी अर्थसहाय

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	संघ लोकसेवा आयोग नागरी सेवा मुख्य परीक्षेसाठी रु.५०,०००/- एकवेळ अर्थसहाय देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा संघ लोकसेवा आयोग नागरी सेवा मुख्य परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

७४. योजनेचे नाव :- संघ लोकसेवा आयोग वनसेवा व्यक्तिमत्व चाचणी परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	संघ लोकसेवा आयोग नागरी सेवा मुख्य परीक्षेसाठी रु.२५,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा संघ लोकसेवा आयोग वनसेवा व्यक्तिमत्व चाचणीकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

७५. योजनेचे नाव :- संघ लोकसेवा आयोग वनसेवा मुख्य परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	संघ लोकसेवा आयोग नागरी सेवा मुख्य परीक्षेसाठी रु.५०,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा संघ लोकसेवा आयोग वनसेवा मुख्य परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१.ओळखपत्र - आधारकार्ड २.जात प्रमाणपत्र ३.वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४.आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

७६. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग राज्यसेवा व्यक्तिमत्व चाचणी परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग राज्यसेवा व्यक्तिमत्व चाचणी परीक्षेसाठी रु.९०,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग राज्यसेवा व्यक्तिमत्व चाचणी करिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

७७. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग राज्यसेवा मुख्य परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग राज्यसेवा मुख्य परीक्षेसाठी रु.१५,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग राज्य सेवा मुख्य परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

७८. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग महाराष्ट्र दुर्घट सेवा मुख्य परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग महाराष्ट्र दुर्घट सेवा मुख्य परीक्षेसाठी रु.१०,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग दुर्घट सेवा मुख्य परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

७९. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग महाराष्ट्र दुर्घट सेवा मुलाखत अर्थसहाय

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग महाराष्ट्र दुर्घट सेवा मुलाखत परीक्षेसाठी रु.५,०००/- एकवेळ अर्थसहाय देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग दुर्घट सेवा मुलाखत परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

८०. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा स्थापत्य अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षा अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा स्थापत्य अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षेसाठी रु.१५,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा स्थापत्य अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

८१. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा मँकॅनिकल अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षा अर्थसहाय्

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा मँकॅनिकल अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षेसाठी रु.१५,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा तांत्रिक सेवा मँकॅनिकल अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

८२. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा (कृषी सेवा) मुख्य परीक्षा अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा (कृषी सेवा) मुख्य परीक्षेसाठी रु.१५,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा (कृषी सेवा) मुख्य परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

८३. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा ईलेक्ट्रीकल अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षा अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा ईलेक्ट्रीकल अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षेसाठी रु.१५,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा ईलेक्ट्रीकल अभियांत्रिकी मुख्य परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

८४. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा (वन सेवा) मुख्य परीक्षेकरिता अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा (वन सेवा) मुख्य परीक्षेसाठी रु.१५,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग तांत्रिक सेवा (वन सेवा) मुख्य परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

८५. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग न्यायिक सेवा मुलाखत परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग न्यायिक सेवा मुलाखत परीक्षेसाठी रु.१०,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग न्यायिक सेवा मुलाखत परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

८६. योजनेचे नाव :- महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग न्यायिक सेवा मुख्य परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग न्यायिक सेवा मुख्य परीक्षेसाठी रु.१५,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवासी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग न्यायिक सेवा मुख्य परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

८७. योजनेचे नाव :- संघ लोकसेवा आयोग CAPF मुलाखत परीक्षेसाठी अर्थसहाय्य

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	संघ लोकसेवा आयोग CAPF मुलाखत परीक्षेसाठी रु.२५,०००/- एकवेळ अर्थसहाय्य देण्यात येते.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. उमेदवार हा महाराष्ट्राचा रहिवारसी तसेच इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती-भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्गातील असावा. २. उमेदवार हा नॉन क्रिमीलेअर गटातील असावा. ३. उमेदवार हा संघ लोकसेवा आयोग CAPF मुलाखत परीक्षेकरिता पात्र असावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ओळखपत्र - आधारकार्ड २. जात प्रमाणपत्र ३. वैध नॉनक्रिमीलेअर प्रमाणपत्र ४. आवश्यक शैक्षणिक कागदपत्रे
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	www.mahajyoti.org.in
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	लागू नाही
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	१५ दिवस
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	व्यवस्थापकीय संचालक, महात्मा ज्योतिबा फुले संशोधन व प्रशिक्षण संस्था (महाज्योती)

८८.योजनेचे नाव :- मोदी आवास घरकुल योजना

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	राज्यात ग्रामीण भागातील इतर मागास प्रवर्ग विशेष मागास प्रवर्ग आणि विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गातील लाभार्थ्यांना वैयक्तिकरिता घरकुलांचा लाभ देण्यासाठी मोदी आवास घरकुल योजना राबविण्यात येत आहे.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. लाभार्थी महाराष्ट्र राज्यातील ग्रामीण भागातील इतर मागास प्रवर्ग, विशेष मागास प्रवर्ग आणि विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गातील असावा. २. लाभार्थ्यांचे राज्यातील वास्तव्य किमान १५ वर्ष असावे.
		३. लाभार्थ्यांचे वार्षिक उत्पन्न रु.१.२० लाख पेक्षा कमी असावे. ४. स्वतःच्या अथवा कुटुंबाच्या मालकीचे पक्के घर नसावे. ५. शासनाच्या कोणत्याही गृहनिर्माण / गृहकर्ज योजनांचा लाभ घेतलेला नसावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. जातीचा दाखला २. उत्पन्नाचा दाखला ३. अधिवास प्रमाणपत्र ४. मालमत्ता नोंदपत्रक / ग्रामपंचायत प्रमाणपत्र ५. कोणत्याही घरकुल योजनेतून लाभ घेतला नसल्याबाबत शपथपत्र
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ऑफलाईन पद्धतीने अर्ज स्विकृत केले जातात.
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर केल्यानंतर ३० दिवसांत
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित ग्रामपंचायतीचे ग्राम विकास अधिकारी
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती

८९. योजनेचे नाव:- यशवंतराव चहाण मुक्त वसाहत योजना

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	राज्याच्या ग्रामीण भागातील विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गातील लाभार्थ्यांना सामुहिक व वैयक्तिकरित्या घरकुलांचा लाभ देण्यासाठी यशवंतराव चहाण मुक्त वसाहत योजना राबविण्यात येत आहे.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. लाभार्थी महाराष्ट्र राज्यातील ग्रामीण भागातील विमुक्त जाती व भटक्या जमाती प्रवर्गातील असावा. २. लाभार्थी वर्षभरात ६ महिने एका ठिकाणी वास्तव्यास असावा. ३. लाभार्थ्यांचे वार्षिक उत्पन्न रु.१.२० लाख पेक्षा कमी असावे. ४. स्वतःच्या अथवा कुटुंबाच्या मालकीचे पक्के घर नसावे. ५. शासनाच्या कोणत्याही गृहनिर्माण / गृहकर्ज योजनांचा लाभ घेतलेला नसावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. जातीचा दाखला २. उत्पन्नाचा दाखला ३. अधिवास प्रमाणपत्र ४. मालमत्ता नोंदपत्रक / ग्रामपंचायत प्रमाणपत्र ५. कोणत्याही घरकुल योजनेतून लाभ घेतला नसल्याबाबत शपथपत्र
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ऑफलाईन पद्धतीने अर्ज स्विकृत केले जातात
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर केल्यानंतर ३० दिवसांत
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित ग्रामपंचायतीचे ग्राम विकास अधिकारी
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती

१०. योजनेचे नाव:- पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर घरकुल योजना

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	राज्याच्या ग्रामीण भागातील भटक्या जमाती क-प्रवर्गातील धनगर समाजातील लाभार्थ्यांना वैयक्तिकरित्या घरकुलांचा लाभ देण्यासाठी पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर घरकुल योजना राबविण्यात येत आहे.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. लाभार्थी महाराष्ट्र राज्यातील ग्रामीण भागातील भटक्या जमाती-क प्रवर्गातील धनगर समाजातील असावा. २. लाभार्थी वर्षभरात ६ महिने एका ठिकाणी वास्तव्यास असावा. ३. लाभार्थ्यांचे वार्षिक उत्पन्न रु.१.२० लाख पेक्षा कमी असावे. ४. स्वतःच्या अथवा कुटुंबाच्या मालकीचे पक्के घर नसावे. ५. शासनाच्या कोणत्याही गृहनिर्माण / गृहकर्ज योजनांचा लाभ घेतलेला नसावा.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. जातीचा दाखला २. उत्पन्नाचा दाखला ३. अधिवास प्रमाणपत्र ४. मालमत्ता नोंदपत्रक / ग्रामपंचायत प्रमाणपत्र ५. कोणत्याही घरकुल योजनेतून लाभ घेतला नसल्याबाबत शपथपत्र
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ऑफलाईन पद्धतीने अर्ज स्विकृत केले जातात
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पद्धत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर केल्यानंतर ३० दिवसांत
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित ग्रामपंचायतीचे ग्राम विकास अधिकारी
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती

११. योजनेचे नाव:- वसंतराव नाईक तांडा वस्ती सुधार योजना

१	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	राज्याच्या ग्रामीण भागातील विमुक्त जाती व भटक्या जमाती, विशेष मागास प्रवर्गाच्या तांडा /वाडी / वस्त्यांना पायाभूत मुलभूत सुविधा उपलब्ध करून वसंतराव नाईक तांडा वस्ती सुधार योजना योजना राबविण्यात येत आहे.
२	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	१. तांडा वस्ती/वाडी/वस्तीचा व कामांचा समावेश पंचवार्षिक बृहत आराखडयामध्ये असावा. २. तांडा/वाडी/ वस्तीची लोकसंख्या कान ५० इतकी असावी.
३	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	१. ग्रामपंचायत ठराव २. लोकसंख्या प्रमाणपत्र ३. कामासाठी जागा उपलब्ध असल्याबाबत प्रमाणपत्र / दाखला ४. यापुर्वी मंजूर काम व मिळालेल्या अनुदानाचा तपशील याबाबत दाखला ५. काम पूर्ण करण्याबाबत हसीपत्र ६. कामाचे अंदाजपत्रक ७. प्रस्तावित काम इतर कोणत्याही योजनेतून झाले / चालू नसल्याबाबत प्रमाणपत्र
४	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	ऑफलाईन पध्दतीने अर्ज स्थिकृत केले जातात
५	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६	शुल्क भरण्याची पध्दत	लागू नाही
७	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	अर्ज सादर केल्यानंतर ४५ दिवसांत
८	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	संबंधित गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती
९	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संबंधित जिल्ह्याचे सहायक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

१२. योजनेचे नाव:- राज्यातील विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील निवड झालेल्या गुणवंत विद्यार्थ्यांना परदेशातील उच्च शिक्षणासाठी परदेश शिष्यवृत्ती योजना

१.	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	राज्यातील विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील निवड झालेल्या ७५ गुणवंत विद्यार्थ्यांना परदेशातील उच्च शिक्षणासाठी परदेश शिष्यवृत्ती योजनेतंगत परदेशातील शैक्षणिक संस्थेने शैक्षणिक कालावधीसाठी लागू केलेली संपूर्ण शिक्षण फी, विद्यार्थ्यांस वार्षिक निर्वाह भत्ता, इतर अनुषंगिक खर्च देण्यात येईल.
२.	योजनेच्या पात्रतेचे निकष	<ol style="list-style-type: none"> १. अर्जदार, विमुक्त जाती भटक्या जमाती (VJNT) इतर मागासवर्गीय (OBC) विशेषमागास (SBC) प्रवर्गातील असावा. त्यासाठीजातीचा वैद्य दाखला आवश्यक राहील. २. पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी वयोमर्यादा ३५ व पी.एच.डी. या अभ्यासक्रमासाठी वयोमर्यादा ४०वर्ष आवश्यक आहे. ३. पदवी परिक्षेस ५५% मार्क अनिवार्य. ४. विद्यार्थ्यांचे व पालकांचे एकत्रित उत्पन्नाची मर्यादा रु.८ लाखापेक्षा जास्त नसावे. अर्ज करते वेळी कुटुंबाच्या उत्पन्नाचा दाखला अनिवार्य राहील. ५. सदर योजनेचा लाभ घेण्यासाठी विद्यार्थ्यांने शैक्षणिक अभ्यासक्रमासाठी निवड केलेले परदेशातील विद्यापीठाचा जागतिक क्रमावारीत QS रँकिंग नंबरयादीतील २०० चे आत असावे. ६. प्रत्येक शैक्षणिक वर्षातील उपस्थिती किमान ७५ टक्के असणे आवश्यक आहे.
३.	योजनेसाठी आवश्यक कागदपत्रे	<ol style="list-style-type: none"> १. जातीचा दाखला आवश्यक राहील. २. सक्षम अधिकारी यांनी प्रमाणित केलेले कुटुंबाच्या उत्पन्नाचा दाखला ३. पदवी परिक्षेचे प्रमाणपत्र ४. परदेशात ज्या विद्यापीठात किंवा संस्थेत प्रवेश घ्यावयाचे आहे. त्या विद्यापीठाचा / संस्थेचे ऑफर लेटर

४.	योजनेसाठी ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी विभागाचे संकेतस्थळ	Maharashtra.gov.in/obcbahujankalyan व aaplesarkar.mahaonline.gov.in यांसारख्या अधिकृत वेबसाइट्सवर उपलब्ध आहे.
५.	आवश्यक शुल्क (लागू असल्यास)	निरंक
६.	शुल्क भरण्याची पद्धत	निरंक
७.	योजना मंजूरीसाठी लागणारा कालावधी	४५ दिवस
८.	योजना मंजूर करणारे सक्षम प्राधिकारी	१) संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे २) अमुस/प्र.सचिव/सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग
९.	योजनेसंदर्भात तक्रार निराकरण करणारे अधिकारी	संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे
